Nagy-Kanizsa Hatodik évfolyam. 10. szám 1867. aprilis 1-jén.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

a

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és művészet köréből.

Megjelen: Minden hó 1-én, 10-én, és 20-kán egész iven.
Szerkesztési iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: - 4 frt. — kr.
Fél évre - - 2 „ — „
Évnegyedre - 1 „ — „

Hirdetések: A hat hasábos petitsorért 1-szer 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási díja 10 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések, úgy szintén e lap szellemi tartalmát illető **közlemények,** valamint vidéki levelek, bérmentve a kiadóhivatalhoz küldendők NAGY-KANIZSÁRA.

Előfizetési felhivás

a

Zala-Somogyi Közlöny

hatodik évfolyamának

második negyedére.

Bizalommal fordulunk ez évnegyed kezdetén közönségünk áldozatkész pártfogásához, mely jó és rosz időben egyaránt hathatós támaszt nyujtott csekély törekvésünknek.

Most, midőn a sajtó fölszabadult lenyügzött helyzetéből, midőn az eszme szabadságát nem gátolja többé tényleges hatalmi önkeny, tetterönk uj erőre ébred, hogy vidékünk érdekeit annál tüzetesebben fejtegethessük, annál hathatósabban képviselhessük.

Tömeges pártolást reménylünk tehát a mágyar elején tetemesen leszállitott előfizetési ár mellett, hogy igy lapunk kitüzött czéljának minél tökéletesebben megfelelhessen.

Megkettöztetett igyekezettel fogunk a munkához, bizva polgártársaink lelkes gyámolitásában, s ugy hiszszük, hogy az uj korszak, mely hazánk egére felderült, lapunk szellemének is uj életet kölcsönöz.

A Zala-Somogyi Közlöny előfizetési ára ez évnegyedre csak 1 ft., fél évre 2 ft., egész évre 4 ft. ily valóban csekély anyagi áldozattól, meg vagyunk győződve, nem fog visszarettenhetni senki is, ki vidékünk érdekeit lapunk által erélyesen óhajtja képviselve látni.

WAJDITS JÓZSEF,
felelős szerkesztő s kiadó tulajdonos.

Nagy-Kanizsa városa épitészeti rendszabályai,*)

melyek Nagy- és Kis-Kanizsa városára nézve életbeléptettetnek, - részint azért: hogy a helyi viszonyoknak megfelelő épitészeti rendszabályok által a gyakori tüzveszélyek okai elharittassanak, és az óvintézkedések, melyek az érintett szerencsétlenségek lehető megátlálására szükségeseknek mutatkoznak létre jöhessenek, részint: hogy élet és vagyonbátorlét ugy egészségi szempont ból a városi lakosoknak, java és nyugalma különösen pedig a városnak külcsinosodása, s ekkép a házaknak értéke előmozditathassék.

Ezen épitészeti rendszabályok kiterjednek a városi tanácsnak és képviselőségnek, ugy az épitészeti bizottmánynak és egyes városi lakosoknak az alább következő szakaszokban elősorolt jogaira és kötelességeire.

1. §. A városi tanács mindenek előtt egy öt tagból, és ugyan annyi pótférfiakból álló épitészeti bizottmányt, melybe különösen orvosok és technikai ismeretekkel biró egyének is bevonandók, kirendel, és ezen bizottmány köréhez tartozand, az épületekben elő forduló mindennemü átidomitásokat, uj épitkezéseket szemügyre venni, és átaljában felügyelni, hogy az épitkezések élet és vagyonbátorlét, ugy egészségi és külcsinosodási szempontbol a fenálló törvények és rendeleteknek mindenekben megfeleljenek.

2. §. A városi tanács közhirré teendi, hogy a fenálló épületeken czélba vett akármiféle változtatások, ugy uj épitkezések, az épittető által a városi tanácsnál mindenkor bejelentessenek, ezen felül köteles az épittető uj épültek a nagyobbszerü javitások esetében a hasonlandó épitőmester által alairt épületterv et bemutatni, szegényebb sorsu lakosok által s kisebb épitkezéseknél, elegendő leend az épület vázlatának bemutatása.

3. §. A városi tanács a hozzá beérkezett jelentést mellékleteivel együtt véleményadás végett az épitészeti bizottmánynak kiadja, és ennek meghallgatása után határozni fog afelett, valjon az épitkezés, és minő módositások alapján eszközöltesék.

4. §. Különös gond lészen arra forditandó, hogy mind a városi tanács, mind pedig az épitészeti bizottmány bizonyos terv és szabály szerint működjék, e végre szükséges leend a catastralis mérnökök munkálataiból a nagy- és kis kanizsai városi helyrajzot (Situations plan) megszerezni, és mindenek előtt a városi képviselőség által megbizandó küldöttség és szakértő bizalmi férfiak által az utczák és házak jövendő szabályozását illetőleg tervet készittetni, és a mennyire lehet elegendő széles utczákat, járdákat és egyenes házsorokat megállapittatni, és létre hozni.

5. §. Ügyelni kell, hogy az épitkezések mennyire lehet szilárd anyagból és tüzmentesen készittessenek, a tüzelő helyek, füstvezető kéményekkel ellátassanak, és az épületeknek minden könnyen gyulékony alkatrészei, a kéményektől kellő távolságba tétessenek.

6. §. A házak tetőit zsuppal. náddal, vagy deszkával fedni nem szabad, kivétel alá csak oly épitkezés esik, mely a házak során kivül magánálló helyre állittatik, itt zsup alkalmazása megengedtetik.

7. §. A házak és egyébb melléképületek közötti üregek, különösen Nagy-Kanizsán, részint mivel a viz azokból nehezen szivárog ki és azoknál fogva a falak átnedvesedvén, az egészségnek ártalmasakká lehetnek, részint mivel a telkek értékesek és kár volna ha a beépitelen állórészek haszonvehetienné válnának, egyátaljában el nem türedők, és a városi tanács feladata leend, az összeépitést akadályozó minden kérdéseket, a mennyire barátságos uton kinem egyeztethetők más uton sem elintézni. Kis-Kanizsán azonban a házaknak összeépittetése szükségesnem lévén az épületek jövőre is kellő és könnyen menthető távolságba tartandók.

8. §. Az épitészeti bizottmány az épitkezési tervek átvizsgálásakor meghallgatandja a szomszéd háztulajdonosokat is, nehogy ezek jognigba bármi sérelmet szenvedjenek; szolgalmak azonban mennyire lehet kerülendők, a nélkullözhetlenek azonban csak a szomszédok között megkisérlendő barátságos egyesség alapján engedhetők meg. ez nem sikerülvén, a kérdés sommás uton elintézendő lesz.

9. §. A házak közelébe széna s szalma csürök, pajták s kazalok épittetni vagy állittatni nem engedtetnek meg, ezen épületek tetői is mennyire lehet cserépzsindellyel fedessenek, de különösen gond forditassek arra is, hogy ezen s egyébb gazdasági épületek egymáshoz közel ne épittessenek, és az épületek a mennyire lehet, tüzfalakkal elláttassanak.

10 A büztáraknak és trágyahelyiségeknek sülylyesztő gödrei, a szomszédházi telek csurgásától vagy megyéjétől legalább 6 lábnyi távolságba álljanak.

11. §. Minden házitelek tulajdonosa köteles a városi tanácsnak felhivására, és ezáltal kitüzendő határidő alatt háza telke előtt, a körülményhez képest bizottmányilag meghatározandó fekvésű és szélességü járdát faragott kőből vagy téglából készittetni és azt folytonosan jókarban fentartani, mivel a téglák a város által termesztményi áron adatnak.

12. §. Az épitészeti bizottmány gondjai közé tartozand, minden oly esetben a mikor a házaknak és járdáknak egyenes vonalba vezetése megkivánja, hogy az előttök lévő köz-telek igénybe vétetik, annak árát □ ölenként megállapittatni, és azt az illető avégből, hogy egy utcza-szabályozási pénzalap létesitessék a városi pénztárba befizettetni, ellenben ha magányosoknak birtokából az egyenes vonalozás által valami a közterülethez elesnék, a bizottmány által a kárpótlási összeg a házbirtokos előnyeinek mérlegbe vételével lészen megállapitandó.

13. §. A hol a helyiérdek ugy kivánná, hogy valamely város részén vagy telken uj utczák, házsorok és járdák nyitandók, vagy utak, vizfolyások, árkok és hidak épitendők, ott a várositanács, a képviselőség és a kijelelt város részeni birtokosok meghallgatásával, az utczának és járdának szélességét az épitkezési és munkálati alapelveket megállapitja a netalán kárpótlási összegeket meghatározza, és főgondját kiterjesztendi arra, hogy a netalán ferdén fekvő telkek egyenes vonalra vitessenek, nehogy az épitendő házak félszegüek legyenek, és az épületek elcsufitassanak; amennyire pedig ezen vagy más intézkedéseknek egyesek házai, telkei s egyébb birtokai utjában állnának, ezek ellen a kisajátitási jog alkalmazásba vétethetik, a meg nem elégedő télnek a birtokon kivüli perut fennmaradván.

14. §. Uj épületekbe csak azon esetre engedtetik meg a lakhatást, ha azok az épitészeti bizottmány egészségügy tagjainak hozzá járultával megvizsgáltatván; az egészségre nézve ártalmasaknak nem találtatnak.

15. §. A házak telkeiből kivezetni szokott vizcsatornák, csak azon esetre lessnek eltürendők, vagy jövőre engedélyezhetők, ha azok fedettek és a házak előtti főárokba vezethetők, azon visszaélés pedig, hogy ha a viz csatornákból a rondusig járdákra, vagy szekérutra kifoljon, egyátaljában megszüntetendő.

16. §. A házak vagy boltok előtt lépcsőket alkalmazni nem engedtetik meg, a meglévők is különösen szükebb járdával ellátott utczákban a mennyire lehet megszüntetendik.

17. §. A házaknak csurgásai, különösen jártabb utczákban, vizeresző csatornákkal okvetlen ellátandók.

18. §. Előreboczájtott bizottmányi szemle, és erre következendő tanácsi engedély nélküli épitkezések a városnak egész területén szorosan tiltattatnak és mind az épitkező, mind pedig az iparos mennyire ezen szabályokban meghatározott kötelességeknek elhanyagolásában tapasztaltatnának, az utczaszabályozási pénzalap javára 2—50 forintig terjedő birságba marasztalandók el, azon felül az engedély nélkül szabályellenesen felállitott épület vagy ezekeni változtatás utólagosan ezen szabályok szerint átidomitatni rendeltetik, különös ellenszegülés esetében feljogosittatik a városi tanács, minden mulasztásokat az engedetlen és makacs épittető költségére kirendelendő épittetők által helyreállitatni, és a felmerülendő költségeket rajta végrehajtás utján megvehetni.

Zalamegye közönségétől.

Kanizsa mezővárosában alakult épitészeti bizottmány által kidolgozott ezen épitkezési szabályok megyehatóságilag helyben hagyatnak, és alkalmazás végett a nevezett várositanácshoz kiküldetnek.

Zala-Egerszeg, 1867. február 17.

CSUTOR IMRE,
2-od alispán.

*) Helyesen nyitunk következő szóvá épitészeti rendszabályoknak lapunkban tért, reméljük hogy ismertetése által a körülfekvő megyék és városok tanácsainak szolgálatot teendünk. Szerk.

Levelezések.

Pest, 1866. Márt. 27.

Országgyülésünkön a közügyi tárgyalások folynak, a mindennap egy-egy nevezetes beszédett hallunk. Tegnap beszélt Szentkirályi Mór és utána Horváth Boldizsár igazságügyi miniszter, mind két beszéd a más teljes figyelmében és elismerésében részesült. Holnap beszélni fog Deák Ferencz s remélhető hogy szombaton az általános viták be fognak lezettetni.

Urunk királyunk köszönt mulat a egészen

itthon találja magát, néha egy-egy kirándulást tesz Bécsbe, de aztán ismét csak vissza tér ős Buda várába.

A városi élet fő kellemei és [illegible] egyszersmind, a végére mehetetlen [illegible] hangversenyek. Akad egy jobb is [illegible], de legtöbbnyire rettentő unalmasok.

A tavasz csak mutogatja magát egy-egy óráig, de tartósabban még nem, estefelé s néha egész nap még mindig hideg szeles időnk jár.

Azonban tavaszra nem figyelve kelt uj életre, a megyei élet Pestnek híres megyéjében. Vasárnap tartá első conferencziáját a pestmegyei közönség, hanem ugy látszik a régi idők lejártak. Pest egykor vezérmegye volt, mostani conferencziája csak annyiban volt tanulságos, hogy oly okos embernek mint Nyári Pál sohase kellett volna szélső pártokkal szövetkezni, mert ime azok most fejére nőttek.

Nem tekintve a választási törvények szabadságát és e részben is alkalmas 1848-iki törvényeket, azt kivánták némelyek, hogy a képviselő ne választathassék söt ne is candidáltathassék megyei hivatalnoknak s viszont a megyei hivatalnok se képviselőnek!

Honnan volna a megyének ilyesmi elhatározására joga, különösen az 1848-iki törvények után, én megnem foghatom. Hogy ilyet bármely megye az országban határozatképen kimondjon, azt képtelenségnek tartom.

Remellem nem is kerül elő mást helyt ez ábra kadábra. Mondják hogy ugyan azon párt emberei közül egyik a képességről beszélvén, követte a n e m e s és b i r t o k o s féle elv visszaállitását. Elfelejté szegény ember hogy 1848 óta nagy Magyarország minden polgára n e m e s; és hogy mindnyájan b i r t o k o s o k vagyunk, mert a haza szentföldje édes mindnyájunké! . . .

Node nem beszélek többet e famosus gyülésről, melyet a még sokkal famosusabb idők tanuja a legrosszabb indulattal elferditett! Menjünk más tárgyra.

Az első magyar gőzös már megjárta utját Mohácsig, pompás egy épitmény, csupa gyönyörűség nézni, mindig sok ember bámulja, utjában mindenfelé riadó örömmel fogadták.

Minisztereink rettentően elvannak foglalva az organisatióval, csak az isten tudja hányfelé vonják, tépik szegényeket. Egyik pénzt kér, a másik hivatalt, egyik tanácsot ád, a másik kárholja valamiért, kinek a mi szivébe és tollába fojtatott husz év óta, azt most mind a minisztériumnak kell kihallgatni vagy elolvasni! A szervezkedés egész évep át tartani fog.

Aprilban kinevezik az uj főispánokat, elnapolják az országgyűlést 5 hétre. Szervezik a megyéket. És május végén lesz a koronázás! . . .

Addig pedig még találkozunk, ha az isten éltet!

[illegible] rendes levelező.

Kaposvár, mart. 21. 1867.

Bárány csudaszülött.

T. Besnyák Gusztáv tári birtokos ur juhászatából f. hó 4-én egy anyabirka által ellett korcsszülöttet, mint ritkaságot küldvén be, azt valamelyik nyilvános intézetünknek szánta, minthogy azonban a körülmények annak állandó megtakarítását nem engedék, alólirotthoz azon felhívással kérült, hogy bonczolná fel, ismertesse meg alakját és belszervezetét, s ha lehetséges kitömés által óvja meg az enyészettől.

Ezen korcs (monstrum) egészen eltérőleg a négylábu állatok alkotásától, mint egy emberi magzat egyenes irányu testtel s 4 fontnyi sulylyal birt, egy [illegible] hasonló fejből, szem, orr, fül és száj nélkül volt, a törzszsel mozgékony összeköttetésben nyak nélkül. — A törzs elölábak nélkül az emberi [illegible] hasonlólag, — a has közepén látszott a köldökzsinór, mely alatt him nemét felismerni lehetett; két — más körülmények között határó lábai, rendes idomuak — [illegible] hasonlók valának.

A korcs fejét göndör a bárányéhoz hasonló gyapju fedé, mely a törzsfelé göndörségéből vesztvén egyenes [illegible] mindig durvább szőrré vált, míg a has alsó harmada és a lábak félhüvelyknyi hosszu fehér szőrral fedvék, ugy hogy a [illegible] hasonló körmök, melyek azonban [illegible] és kifejlettek valának, alig [illegible].

[illegible] gömböt, mely kedvező [illegible] között fejlett volna, [illegible], melyben legkisebb [illegible] [illegible]

,eszerre menő apró-köles nagyságu kékes szinü, egymáshoz kötött puha golyócskák találtattak, melyek a tüdök helyét foglalák el, s ugy látszik a tüdő felületén vakon végződő holyagcsák hibás képződése.

A mell és hasüreg semmi által elkülönitve nem volt, az egész egy hustömeg által betöltve találtatott, mindkettőnek idoma külső tekintetre meglehetős volt, anélkül azonban hogy csak egy parányi ezen üregeket képző csontrészecske találtatott volna, kivévén a kereszt csontnak megfelelőleg egy hüvelyk quadrat idomtalan csontocskát. — A lábak szilárd alapu lábszár csontokkal s a rendesen alkotott izületekkel voltak ellátva, az ezek alapját tevő medencze csontok azonban tökéletesen hiányzanak.

A hasüregben minden más hiányzott, csak a kis epehólyag bennékével együtt, s két mintegy 4 hüvelyknyi hosszu egyik tiszta viola, másik egészen kék szinezetü barnás bélsárral telt giliszta szerű vékonybélhez hasonló belek találtattak, melyek végei ugy az epevezetéké is a már többször emlitett vizenyős hustömegbe nyom nélkül eltünének. — A köldökzsinor és külsőleg látszó him ivarszervek a hus állományba észrevétlen elvesztek, végbél nyilás sem fedeztetett fel.

Ezen valóban érdekes korcsszüleményt közlő minden áron fentartani akarván, bőrét kitömni óhajtotta; — azonban a lábszárakon kivül a bőr oly szoros összefüggésben állott vizenyősen beszűrődött hustömegével, miként abbeli szándékommal felhagyni kellett. Itt nem voltak pólyák, melyek a bőrnek az izomzattali inkább összefüggésére alkotvák s annak könnyebb elválaszthatását lehetővé teszik.

Most következnék azon élettani folyamat leirása, melynek hatánya által az anyatermészet rendes müködésében igy megzavartatik, s látszólag megtagadva önmagát, oly lényeket állit elő, melyek életképtelenek, s még is az anyávali közvetlen összeköttetés ideje alatt a természet rendelte mindazon kedvezményekben kell hogy részesüljenek mint ama másik rendes alkotásu szülött mely fajának tökéletes alakját, természetét és életképességét magával hozza.

A buvárkodó nagy tudományu tanárok, kik éltök felét a szorgalmas kutatásoknak szentelik, s kik a természet titkos könyvében gyakran sikerrel lapozgatnak az emberi és állati lét mikénti fejlődését tanulmányozván a korcsszülöttek fejlődési viszonyairól oly keveset tudnak miként megvallani kénytelenek, hogy a nagy mindenség eme titokszerü munkájának magyarázói nem lehetnek, — kénytelen tehát igénytelenségem is ezen közleményt, — minek bővitése ugyis szaklapba tartoznék, — bezárni ott, hol a legérdekesebb felvilágositó közleményekkel kellene tudósitását folytatni. —

Végül, még is nem mulaszthatom el azok számára, kik az ily természet játékait észleléssel gondolkodva szeretik kisérni, ama figyelmeztető megjegyzésemet tenni, mi a bonczolás folyama alatt kiderült, miként ezen korcsnak szive s minden más nemes szerve egészen hiányzott, és még is táplálkozva elérte azon rendes nagyságot mint egy bárány, melynek kellett volna tulajdonkép ő neki is lennie, — már pedig azt tudjuk, hogy a magzat a méhlepény és köldökzsinor által van összeköttetésbe az anyával, mi belszerveibe folytatódván — hol a sziv főszerepet játszik — idézi elő az anya és magzat közti vérkeringést, s igy a fejlődési táplálást, — hogy történt tehát a tényezők nélkül a korcs természetes nagyságuvá fejlődése, miután semmi más szerv a jelenvolt köldökzsinóron kivül, mely az ólat idomtalan hustömegében észrevétlenül elveszett — nem volt látható; s ennek megmagyarázására közlő képtelen levén, kiderítésével, kénytelen adós maradni.

DÖBRÖSSY FERENCZ.

Mohács, márcz. 22-én.

Lejártak az öröm, könnyelmüség mámoros napjai; bezáródtak a bűvös világu táncztermek, hol hosszu 9 hétén át uralkodott a fölszabaditott szenvedély, az ély a gyönyörök habzó italából kiki tetszés szerint ihatott, s saját kárára mogis részegedhetett.

Szép is az a jó kedv, kiváltkép ha nem háboritja fanyar gond; a csillagok is akkor mosolyognak le szépen az égről, ha azt felhők nem boritják. De vajmi kevesen érzenek derült kedvet mostanában, olyan ritka az, mint a fehér holló. Láttuk ezt az elmult farsang ideje alatt, midőn a rendezett mulatságok nem sikerültek oly mérvben, mint más évek előtt.

De nem csoda; változott az idő, vele az emberek is változtak. Midőn hatalmas államok pénzviszonya állélt, ingadozó, hogy ne volna az egyes emberekó, kik összevéve az államot képezik. Mindenfelé a kimerültségnek jele látható; kimerült a földész, kimerült a kézmüves s ugyan ez sorsa a magasabb aristokratiának.

Szomoru dolog az, midőn a tejben, vajban fürödő Magyarország lakosainak több $^1/_3$-da könyöradományra szorul, éhséggel küzd; e körülmény korszakot képez a történelemben.

Sokfelé alakulnak ugyan jótékony s közhasznu egyletek, melyek a szenvedő emberiség hiányait kipotolni igyekszenek: de mind hiába, a tengerben viz csöppek nem tesznek változást.

Baranyamegye se maradt hátra az inségesek részérei adakozásban, s több helyen tartott tánczvigalmak szép összeget eredményeztek. Mohácson e hó 2-án rendeztetett ily jótékony czélu tánczvigalom, s közel 200 ft. jött be tiszta haszon. Tekintve már most, hogy itt helyben is mily sokra megy ama elszegényedett lakosok száma, kik hetenkint tán egyszer ehetnek kevés sóban, vizben főtt ételt, ha az inségügyi bizottmány csak a legszegényebbnek juttat 5—6 ft, ez még mind kevés, s csak pillanatnyi segély a nyomor enyhitésére, de azért jobb a semminél.

A szegénység eme idézett halvány képéről csak az szerezhet kerekded fogalmat, ki a köznéppel naponkint érintkezik, ismeri fájdalmát, nélkülözéseit, melyek az elégedetlenséget szülik; hála a gondviselésnek, hogy a télen át eddig még nem történtek vétkes kihágások, s ebből láthatni, hogy az erkölcsösség hatalma nagyobb a törvényes hatóságénál, mert jóformán amaz tartja féken a köznépet, s inkább a koldusbothoz nyul, mintsem szélsőségre vetemedjék.

De sokáig fog-e tartani még e kinos helyzet? Az élelmi szerek naponkint drágulnak, az ipar, kereskedés, a foglalkozás hiánya miatt megvannak szoritva, hitel épen semmi sincs! — Remélünk, még pedig sokat, mert nagyon sokra van szükségünk: megállapodás a törvénykezés, közigazgatás terén a termőföldnek fölszabaditása a tulságos adóterhektől, a pénzügy végleges rendezése, s ezenkivül még számos közügyek gyors elintézése, melyeket nem is lehet mindegyenként előszorolni. Adja az Isten, hogy reményünk mielőbb teljesüljön.*) L.

Szeged, márczius 15. 1867.

Több hónapi hallgatás után legyen szabad levelezői tollamat ujra felvenni. De minthogy a lefolyt hónapokban Szegeden és vidékén az események nem voltak oly nagy fontosságuak, hogy azokról részletesen megemlékezni szükségesnek látnám, csak a legközelebbi hetekben történtekről teszek emlitést.

Az elmult farsangi időszakban Szegeden és vidékén több bféle egyletek tartottak tánczvigalmat. De e vigalmak nem annyira mulatozási és fényüzési hiü vágyból, mint jótékonysági nemes érzületből származtak. Mert a mult évi rosz termés annyi nyomort és inséget hozott városunkra és vidékére, mennyivel 1863 sem sujtott bennünket. Szeged lakossága jelenleg meghaladja a 80.000-et. Ennyi lakos közt, hogy ezrekre megy az inségesek száma könnyen felfogható. Főleg, ha azon szomoru körülményt is ide képzelhetjük, miként közmunka hiányában a kézmunkás néposztály között több százan maradtak kereset nélkül.

Ezek felsegélyésére tartattak tehát tánczvigalmak, gyüjtettek pénzadományok, s állittatott fel levesosztó konyha több helyen.

A sok kétségbeejtő nyomor daczára városunk alsóbb rendü néposztályának erkölcsiségét dicséretesen jellemzi azon örvendetes tény, mikép a hosszu téli napokban nagyobbszerü lopások, rablások s egyéb erőszakos megtámadások eddigelé nem fordultak elő. És bizvást elmondhatjuk, hogy az alföldi szegény subás, szürös ember inkább éhezik, [illegible] s nélkülöz minden földi örömet, hogy sem lopjon, csaljon, váltókat hamisitson, lelkiismeretét, — egyszerü de józan okoskodáson alapult meggyőződését bármely zsiros falatért áruba bocsájtja. Öntudatosan állithatjuk azt is, hogy hazafias szellemü és az ország javára törekvő nemzeti kormány által a magyar nép a föld legéletrevalóbb s legbecsületesebb népeinek egyikévé képeztethetik.

Van Szegeden szinház is, melyben Thalia papjai a hazafiság és nemzetiség oltárán áldozhatnak. Igaz, hogy nálunk még a szinészet iránt nem mutatkozik oly részvét, minőt ezen a honi nyelv és nemzetiség ápolására oly nagy tényező erővel biró müvészet méltán megkivánhat. — Ennek egyik oka a vidéki szintársulatok rendetlensége, egyes tagok készületlensége vagy az ügy tekintélyét lerombolo magaviselete. Másik oka közmüvelődésünk hiányossága, a pénztelenség s a szinpadi bohóztoknak az erkölcsi szép és jó izlést lerontó hatása.

Nem rég vendégszerepelt itt a szinészeti évkönyvekben halhatlan emlékü Egressy Gábor reménydus fia, Ákos. Alakja, játéka, alakitó tehetségei a legszebb reményekre jogositanak bennünket; s hiszszük, hogy folytonos müvelődés által a hazai szinészet egén egykor fényes csillagként fog neve tündökölni. Molnár is ide jön, mint hallom holnap, és néhány szerepben, mint vendég fog fellépni. A nevezett hazánk legérdemesb, legjelesb s legtehetségesebb szinészeink egyike. A szegedi közönség, játékából sok élvezetet szokott meriteni.

De ezen igénytelen események után térjünk át azon nagyszerü dráma első felvonásából meritett örömekre, melyek Szeged polgárainak is szivét annyi keserüség után, oly édesen, oly boldogitólag árasztták el.

Ezen nagyszerü drámának előzetes jelenetei 1849 óta folynak; mig végre az alkotmány gyászfátyollal bevont falait nemzeti zászlókkal lehetvén feldiszíteni: a függöny felhuzatott, s egyszerre ujra láthattuk azon politikai szinpadot, melyen a magyar nemzet ezer év óta küzd jogainak fentartásáért. Láthattuk ősi törvényeink palladiumát, melyben a honfiui szellem őrizve tartá nemzeti kincsünket t. i. az önállóság soha lenem győzhető magasztos elveit.

Alig érkezett hozzánk a távirati tudósitás, hogy gr. Andrássy Gyula miniszterelnökké kineveztetvén a minisztérium megalakitásával megbizatott: azonnal előtüntek a nemzet életét hirdető nemzeti zászlók s mondhatni, hogy mult hó 17-ike Szeged évkönyvében örök betükkel van bejegyezve.

A polgárság borongó homlokárol a válság okozta aggodalmak eltüntek. Öröm sugárzott minden arczon, s habár a sokat szenvedett kebel még folyvást érzi a sanyaru mult kezei által okozott sérvek fájdalmát; de a remény bájfényü csillaga, mely egy régen epedve várt jövőt sugároz felénk; uj életre heviti a lankadt erőt. — Bizzunk a bölcs hazafias kormányban, bizzunk az ország népeinek józanságában, mely eltávolitandja tőlünk az átkos belviszályt, s hazánk jobbléte az egyetértés, a közmunkásság, és egy czélhoz való törekvés által fel fog virulni.

A tisztujitás küszöbén állunk. A választó polgárság józan belátása s részrehajlatlan meggyőződése kifogja jelelni az utat, melyen az alkotmányos tisztviselők választásánál járnia kell.

Szomoritólag hatott reánk a hazafias szellemü Lonovics érsek halála. Béke és áldás lengjen sirja felett. — Reméljük, hogy Horváth Mihály a kitünő történetiró, kinek hazajövetele általános örömet gerjesztett, Szegedet meg fogja látogatni, hol rokonai is élnek. Nálunk hideg téli idő jár. Adjon Isten a földnek és a magyar nemzetnek örömteljes tavaszi napokat!

BÓJA GERGELY.

*) Mindnyájunk kívánata ez. Szerk.

Grünbaum Miksa végválasza ügyében.

Miután Grünbaum ur saját tehetetlensége érzetében a küzdtért elhagyá, s felszólalását feltétlenül utolsónak nyilvánitá, szükségtelennek tartjuk állitásainak tarthatlanságát itt bővebben kimutatni; annál is inkább, mert Grünbaum ur végválaszában oly félreismerhetlen jelét adá teljes tudatlanságának a gyorsirászat terén, mely minden további czáfolatot feleslegessé tesz.

Végválaszában többek között ezt állitja „Stolze rendszerében e mondat: Morg n Vormittag Zusammenkunft Stolzischer Stenographen, teljesen a lénia f ö l ö t t iratik."

És ily ember, ki egy gyorsiratilag kiirt mondat h e l y é t sem tudja meghatározni, mert a föllhozott mondatban e g y e t l e n e g y s z ó s e m i r a t i k a v o n a l f ö l ö t t — még kimélotet, illdomosságot merészel követelni tőlünk, hogy szánandó kon á kodását eltakarhassa.

Ily vakmerő tudatlansággal szemközt érvekkel harczolni szükségtelen, mert a korlátoltság alapos birálatra nem érdemes; s ha Grünbaum ur ily készültség mellett nyiltan fel mer szólalni a gyorsirási rendszerek ügyében, ily nyegleség ellen nincs más fegyverünk, mint a hallgatag megvetés.

GÜNTHER ANTAL,
k. r. tanár, az angol
Phonetic Society of
Great-Britain and
Ireland tagja.

Zala-somogyi hirek.

= Szivesen nyitunk lapunkban következő meghivásnak tért, az eredményről értesitést teendünk: — Alkotmányunk 19 évi szünetelése alatt a megyei ifjuságtól minden alkalom elvonatván, s nyilvános téren érintkezhetni, és mi a nemzet szellemi erejét fejleszthetni — az általános ismeretek gyakorlatánál szükséges eszmecserétől viszszatartatott.

Most azonban alkotmányunk helyreállával, mi alulirottak kedvező alkalmat látunk, hogy Zalamegye kedvelősége a nyilvános életbeni önképzés érdekéből egyletet alakitson, e czélból mai napon Nemes-Apáthiban tartott előleges tanácskozmányunk alkalmával abban, állapodtunk meg: hogy a megyei fiatalságot, az egyesület czéljának elütetje sztése, a alapszabályi tervezet megvitatása vegett, folyó évi april 6 ik napján délelőtti 10 órára Keszthelyre összehivjuk.

Kelt Nemes Apáthiban 1867-ik március hó 24-én.

Fábián János m. k., Sibrik Adorján m. k., Bogyai János m. k., Chernel Olivér m. k., Dervarich Imre m. k., Gáál Ödön m. k., Fábiánics Gyula m. k., Pálfi Elek m. k., Nedeczky Jenö m. k., Skublics Jenö m. k., Csertán László m. k., Csertán Károly m. k., Thassy Miklós m. k., Szily Dezső m. k., Szalacsy Farkas m. k., Nagy Lajos m. k., Nagy József m. k.

= A zalamegyei gazdasági egyesület m. hó 12-én tartott ülésében elnökül Hertelendy Kálmán urat, alelnökül Sélyley László és Skublica István, jegyzőül pedig Nagy Imre urat választotta meg.

△ Tűzvész. M. hó 26., délutjában Kis-Kanizsán vigyázatlanság következtében tüz támadt, mint értesültünk, egy asztalos nejo nagyobb mennyiségű szijácsot tömött kálhájában, melynek lángja a tetőt meggyujtá, három ház és négy melléképület hamuvá lett.

= Választási mozgalmak. Megyénkben a választási mozgalmak mindig erősebb szint vesznek fel, mart. 28-án Pacsán Selyei ur elnöklete alatt értekezés tartatott, a megye minden részeiből a választmányi tagok szép számmal jelentek meg, ismét két párt alakult, többen elegedetlenül hagyák el a termet, mert oly dolgok kerültek elő, melyek nem kedves emléket vonhatnak maguk után.

△ Dalárda. Dalárdánk alakulási ünnepének fényes megtartására már nagyban készül; ez ünnepélyen nemcsak kar, hanem magány és jól választott maganynégyes dalok is lesznek előadva, ez ünnepélyen a helybeli torna egylet tagjai is részt vesznek és gyakorlatait a közönségnek bemutatják.

△ Ligroine lámpák. Ezen uj modoru világitó lámpák városunkban nagy kelendőségnek örvendenek, mindenesetre egyszerüségénél fogva megérdemlik a dicséretet, mely addig minden találmányt e nemben felül múlt, egy ily kisebb lámpa alig néhány hétig és 6—7 órai világitása 2 uj krajczárba kerül.

△ Betörés. Ugy látszik, hogy a helybeli ügyes tolvajok nem szünnek meg működni, az emlitett helybeli postai rablást most egy második követte, e napokban Zerkovits és Weismayer irodájukba törtek, vallatták is a Wertheimot; de es nem engedelmeskedett; igy kevés kárral tovább álltak.

= Az ideiujonczozás mint értesülünk, aligha kezdetik meg május közepe előtt. A legujabban érkezett miniszteri rendelet értelmében a reclamatiók april 26 án küldendők be. Az uj eljárás az ujonczozás körül az eddigitől csak abban különbözik, hogy a törvények értelmében katonamentesek ügye nem a helybeli bizottmány, hanem a miniszterium elütt döntetik el. Katonaálli tásta csak az első három korosztály (1846. 1845. 1844.) fog felhivatni. A váltságdíj lefizetése csak a felszólamlást kérvények tárgyalásáig engedtetik meg.

= Az országos magyar iparegyesület pártolóihoz. Miután az országos magyar iparegyesület végleges megalakulása küszöbön van, bátrak vagyunk hazánk iparosait és ipárpártolóit ujolag felhivni: sziveskedjenek aláirásaikkal annyival inkább sietni, miután már a jövő héten szétküldjük a felhivást valamennyi képviselőinkhöz, valamint főváresi és vidéki ivtartóinkhoz, hogy az elvállalt aláirási iveket azon eredményenyel, melyet eddig elérni szerencsések voltak, azonnal beküldni sziveskedjenek. Kelt Pesten 1867. marcz. 21-én.— Az orsz. magy. iparegyesület nevében: b. Eötvös József, ideigl. elnök. Feszt Imre, ideigl. igazgató. Keleti Károly, ideiglenes titkár.

Kaposvár.

h. A helybeli dalárda választmánya m. hó 24-én tartott ülése alkalmával, szomorün győződtünk meg arról, miként az egylet, a választmány minden sarkalása, fáradozása daczára is, hanyatlásnak indult. A mennyiben e hanyatlás okait részben a működő tagok lanyhult érdekének, részben a karmesterbeni erélytelenségnek, részben egyéb elnemkerülhető apróbb surlódásoknak kicsinyeskedésének rójuk fel: egész jóakaratunkkal intjük az összes tagokat, ne ejtsék el e szép ügyet oly könnyen, iparkodjanak egyetértés, némi áldozat s a kicsinyeskedés levetkőzése mellett annak felvirágzására, ápolják a dalt, emeljük az egylet nevét, Kaposvár hirét, — feleljenek meg az egylet és közönség iránti kötelezettségeknek kitartó szorgalom és iparral, ne öntsenek bizalmatlanságot, az egyesülés jövőben tán másként is jelentkezhető nyilatkozatai, törekvései iránt.

h. Mgos főispánunk m. hó utósó napjaiban városunkban időzött. Rövid itt léte ismét csak a közszeretet s tiszteletről nyujta tanuságot.

h. Hir szerint Miklósi Gyula vidéki szini igazgató e hó 5 én városunkba jő társulatával. A mennyire városunknak jól fogna ugyan eani, ha a höjt utósó szakában egy kis élvezetes szórakozásban részesülne, mégis figyelmeztetjük az igazgatót, hogy mind a működő erők, mind az elősdandó darabokra nézve, jól készülten jöjön, — mert csak igy várhat a nyujtandó szórakoztatásért pártolást s elismerést.

h. Több tüzesetekről vettünk e hét folytán tudositást, igy Szomajom községben két ház — 500 ftnyi kár mellett, Buzsákon Frank S. korcsmája 1600 ftnyi kár mellett lett a langok martaléka.

h. Mult hó egyik napján Kaupa Ferencz nevü ácslegény a bolhói erdö szélen halva találtatott. Mint a vizsgalatból kiderült a szegény cseh atyafi igen tultáplálta magát valami impertinens borfelével:

h. E napokban Köcséről két — több rablás miatt elfogott rabló szökött meg a börtönfal kiásásával. Egyikük az eszéki várfogsagból csak mostanában elbocsátott jó hirü Fodor Jóska volt. Mindenesetre jó praciot szerzett a kötélre való Eszéken.

h. A szili határban egy acsai izraelita kereskedő, a szülőhegyek aljában két rabló által megdámadattatván, kiraboltatott. Hihetőleg a Köcséről kirepült jó madarak voltak. Szép kilátások tárulnak eléink!

h. Az ideiujonczozásnáli felszólamlások tárgyalása a körponti kerületben már megkezdetett, s az egész megyében folytattatni fog s mig e hó folytán befejeztetik.

h. A helybeli aggápolda földei — melyek oldalán városunk terjedése már több uj épületekkel megkezdve — reményduson halad, — e napokban háztelekül elfog árvereztetni. Figyelmeztetjük a venni szándékozókat.

Főváros és vidéki hirek.

— A koronázási érmek már készülnek. Több mintát mutattak be ő Felségének. Egyik ezek közül a megkoronázott király tünteti fel, a koronázási ornatusban, hátsó lapján pedig a magyar czimer látható magyar feliratokkal. Egy másikon a Mária kép látható e felirással: „Patrona Hungariae" a tuló oldalon pedig sz. István koronája van bemetszve.

— Egerben a minap egy viziszonyban elhalt nőt temettek el, a ki veszett eb marása következtében kapta nyavalyáját. A veszettség gyógyszere eddig ismeretlen ugyan, de kitöréset gyors intézkedésekkel el lehet háritani. Ezen okbol az „Eger" felhivja dr. Franc Alajos urat, ismertetné meg a megmarás esetében követendő eljárást.

— Borzasztó gyilkosság történt Andornak mellett Eger közelében. Egy pékinas, ki Egerből a szomszéd helységbe szemlyét szokott hordani, az uton egy parasztszekérre fölkéredzett. A szekeres föl is vette, de csak hamar egy mellék-utra térvén, a parászás szemlyéért az inas nyakát fejszével elmetszette. A tett helyétől nem messze dolgozó, de a parasztól az eset ére nem vett munkások rögtön odarohantak, a gyilkost összekötözték s a megyeházhoz vitték.

Bécsi és külföldi hirek.

— Esztorházy Terézia herczegnő lakásán a napokban merész lopás követtetett el. A tolvajok az étterembe lopóztak s nagy becsü ezüstkanalakat s egyéb szereket vittek el.

— Egy lépés a női emancipatio utján előre. A szász pénzügyminiszter közelebb rendeletet bocsátott ki, mely kiséretlekép megengedi, hogy azon nőszemélyek, kik éltok 18 évét meghaladták, póstai szolgálatra alkalmaztathatnak.

— Uj vizösönt jósol egy spanyol csillagász, ki Noe óta bihetőleg aludt. Szerinte Madrid 90 millimeternyi, Páris és London pedig 130—140 millimeternyi magasságu viz alatt fog úszni. — Csoda, hogy hozzá nem tette: „Es meglelenednek az égiek, hogy városokat halásszanak.

Nyilt posta.

B. Elek. Vartuk és várjuk, rólunk ily időben meg-no felejtkezzék, hiszen anyag van elég.

Kaposvárra. Egy nehéz levelet utnak inditottunk, a kértekre feleletet várunk.

H. P. Veszprém. Ha időnk eng-di magány levelet irunk.

B. G. Szeged. Köszönet a küldeményért, vajha többször lehetne szerencsénk.

Nyárfi, tudassa veltünk hullétét.

Megholtak névjegyzéke.

Január, február és marcius hóban.

Oesterreicher Johanna 18 hón. Jakas Mári 5 hón. Rátz Antal 3 év. Pecsics György 16 év. Kálivoda Mári 3 hón. Ploszer Pál 22 év. Kalocsai Éva 2 het. Horváth János 50 év. Guth János 60 év. Heid Julia 25 év. Farkas Mári 3 het. Plákovics Boldizsár 2 het. Lepesa István 3 het. Sipos József 2 het. Munkácsi Pál 1 hón. Matusch György 2 nap. Fojcsek Imre 5 hó. Horváth Theresia 60 év. Kovács Theresia 3 év. Balog Anna 2 hón. Gross Lajos 1 év. Sperl Simon 5 het. Evel Vilmos 8 hón. Tóth Ádám 4 hón. Dávidovics Karolina 6 het. Szűcs István 9 het. Jesics György 23 év. Mpdrovics Rozália 80 év. Nagy Ferencz 1 hó. Czérer József 4 hón. Sipos Rozália 16 év. Czimbalek Antonia 3 het. Szondi Gyula 3 év. Szieber Tódor 3 hón. Szü a Boldizsár 6 het. Auerbach Károly 3 hét. Megrovics Lajos 3 hón. Arvay Theresia 34 év. Laki György 3 év. Lisziák Ferencz 1 hón. Puskás Eleonora 24 év. Szeifert János 39 év. Horváth Verona 3 het. Kovács József 4 het Schmid Ádám 26 év. Horváth Katalin 3 hón. Lang Mari 5 het. Münnger Franciska 17 év Horváth István 52 év. Csonka Mári 3 hón. Csifrfi Rozália 34 év. Gisztrin Imre 6 hón. Baka Béla 6 het. Dömötör Trézsi 3 hón. König Anna 6 het. Orbán János 46 év. Lustig Verona 36 éves. Dömötör János 2 het. Klobasics Ferencz 3 het. Nürnberger Ede 14 hón. Kovács Theresia 32 év. Benedek Peter 8 év. Freint Kalalin 55 év. Yákonyi Nándor 45 év. Horváth Gyula 2 év. Szénig Karolina 2 nap. Sáfárz József 42 év. Vojkovics Sándor 29 év. Conrády Theresia 46 év. Auerbach József 4 év.

TÁRCZA.

A magyar felelős miniszterium megalakulásának emlékére

— marczius 17-én 1867. —

Mély fájdalom közt folytanak éveink
Hazánk egét gyász felleg övezte át.
Egy szebb jövőnek báj reménytelt
Letiporá a rideg valóság.

Könyekkel ápolt árva fohászaink
Nagy öszinkuek sirjánál erőt
S vigaszt keresve nyugdelék el
A letaszitt haza bus keserget.

Megtört kebellel kértük az ég urát,
Hogy véglunkásitól mentse a nemzetet,
Mely annyi század ólta szenved
Ösetől örökölt bibákert.

Dicső apáink szellemе suttogá:
Vérre csatákban hős vala a magyar,
A szenvedésben is legyen hős!
Küsdeni, törni ha tud megél ő.

Imánkra a menny válasza az vala,
Hogy összetartás és magasult erény
Tartják fön a hont, és hogy a jog
Angyala volt s lesszen egi őrünk.

E szent sugalmak köst kincs ennekel
Küszködve éltünk A haza jobbjai
A két utolsó évtizednek
Ostromia megtizedelve sujtá.

De él a nemzet fája! S habár a szos
Zsarnok kezekkel tépte is ágait;
Im most az alkotmány sugára
Uj virulást ad az árva törzsnek.

A szenvedéstől elszanyarult hajszt
Rég várt jövőnek hajnala kelti föl.
A szent szabadság harmatától
Ujra virit örömünk virága.

Rónán, hegyormon nemzeti bájszinü
Zászlók lobognak s hirdetik a haza
Föltámadását. Szerte hangzik
Dics-dala a közörömü- és reménynek.

Élethajónk már a kikötőbe ért,
Bár sértve itt—ott árboroza, oldala;
De hű kezekben im a kormány
S virmi erős lesz az a viharral.

Itt vannak a bölcs honó miniszterek!
Mindnyáján ezüstö bajnokok ők, kiket
A díszes honnak hű szerelme
Vitt a veszedmi a vezéri pályán.

De hogy sikerrel küszdjenek a dicsők,
Szükség, hogy a hon mindenu igaz ña,
Miut közvitéz, hő szivvel, ésszel
Küszdeni kész legyen e hazáért.

Szükség, hogy a hon gyermekeit rokon
Testvéri érzés frigye karolja át.
Hit, nyelv-különösség a magasztos
Honszeretet-kötelét ne tépje!

Pártoskodás köst elvesz a közhaza,
Leomlik a jog védfala s a rontok
Föltör a pártos fének átkos
Szolgai lét lesszen a jutalma.

Szerezzük e hont, mely kösza üdvet ad,
Ő benne élünk, benne leend sirunk.
A szabadságnak szent nevében
Éljen örök szeretet közöttünk.

BÓJA GERGELY.

Virágok albuma...

„Virágok albuma 1867-re. Szerkesztő Roboz István. Kiadják: Roboz I. és Hágelman K. 1866."

E sorokat olvassuk le az ellátnak fekvő, 64 tizenhatod rétü lapból álló, kék selyembe kötött, aranynyomásu könyvecskéről, melyet birálatunk bonczkése alá vevé, részletesen ismertetni fognok.

Mint az orvosi vizsgálatoknak szokása, birálatunk is két részből, külső- és belvizsgálatból álland; — azért jeleztük fenebb a leirt könyvecske anyagi s alaki terjedelmét, kötésének szinét, anyagát, nyomatát; azért igyekszünk fel továbbá még azt, mi szinte e részhez tartozik, hogy a papir jó minőségü fényesitett fehér papir, ezen az aranyozott nyomat, — tisztátlansága, részben fénye és szinjátéka miatt nehezen olvasható, s végül, hogy e nyomtatott lapok egymástól — ugy hiszszük az aranyozott betűk kopásának, egymás általi ledörzsölteténének elháritása végett, — rózsaszinü papirral választvák, s hogy legvégül a könyvecske ára ily kiállitásban 2 ft.

Ez a külvizsgálat eredményének feljegyzése: a lelet, s ha most már ehez jegyuttal'a véleményt is hozzá adjuk, e részszel teljesen készek leszünk s egész szabadsággal szentelhetjük magunkát a beltartalom birálatának, vagy is a fődolognak.

Véleményünk tehát e részről következő: A külcsinra — a jó papirt, kötés anyagát, aranyat stb. stb. tekintve, ugy látszik semmi áldozat nem kiméltetett s a kadok fukarok nem voltak; hogy a könyvecske igen hasonlit olyan nőhöz, ki bálba kesztüve selyemet, ékszert, parfümet stb. fulladaig magára szed, de daczára gazdag öltözékének igen rosszul néz ki, — hozy a könyvecske még is a kivánt czélnak: a női asztalok diszét képezni, schogy sem felel meg, hogy a ép czélméhez nem alkalmasan állitottatott ki, azt belátjuk — nem a szerkesztők s kiadókon mult, az egyedül azon kövésbbé nyatott kezek ügyetlenségének, tán a szükségtelendett eszközök hiányának róható fel, melyek a dusan beszerzett anyagot kisvárosi ízlésteleséggel használtak fel, — nem mondjuk: pazerolták el.

És most áttérhetünk a dolog valódi érdemére, — nyissuk fel a könyvecskét, olvassuk el lapról lapra és mondjuk ki részletesen amit itt—ott szépnek, jónak, közepszerünek, vagy kevésbbé sikerültnek találandunk, es vonjuk le ezekből az az legvégül az összeredményt: birálatunkat az egészről.

Legelső helyt áll „A nők teremtése" czimü prósa. Mint látszik, — es a nők, — kiknek az egész könyv szentelve van, dicsőitésére, mint a teremtés remekeire iratott, a mintegy ünnepélyes nyitányul szolgal a könyv többi részeinben versekben elmondott szépségek, bókok és hajlongásoknak. Ha nem csalódunk e darab, — legalább szaggatottsága és tulzott röpte arra inditja véleményünket, — rhapsodia ohajt lenni. Minthogy azonban a phantazia, magas röpttel, a tartalom tulfeszitott s mindamellett nem epen eredeti fázisai s néhány letaszitt s elhervadt s e darabban emellett néhol nem is oda illőleg használt szóvirág nem jellemzi, mintán tovább a gondolat valódi nagyságát a műben fel nem találtuk, sem a tomerdek felkiáltás és gondolatjel és kipontozott sorok e hiányt nem képesek pótolni: meg kell vallanunk, hogy a mű óhajtott czélját vagy nem érvé, megmaradt kisérletnek, a képviselt egy szerény iskolai gyakorlatot, varialva azon themát, hogy: asszony nélkül bizony nem sokat érne es a világ. — Mind messze nagynak tamerjük ugyan el azt a fantasiát, mely a tengir hullámait ugy utrázolni, a harmatot meghalni, a csillagokat rendre és egyenként lehullni, majd meggyuladni és elaludni látja világfajdalmukban, — tovább a napot megbetegedni, a levegőt sohajjá változni, a porszemeket érző lényeknek, a villámokat imádkozni képzeli: de viszont hiszszük s az eddigi költészeti szabályok szerint kimondani bátorkodunk azt is, miként a leirt s olyatén frazisok magukban, — feleresztve bár egy kis nem is épen correct csillagászattal, egy kis monologgal és imádsággal, — valódi költői nagyság, képek, határozott és eredeti gondolatirany és szebb irály hiányában, rhapsodiaként nem szerepelhetnek, kimondjuk azt, hogy a darab a teremtés remekei dicsőitésére igen kevésné van hivatva, egészet nem képez, — belole daczára a sok virágllat, mint dal, villám, tenger, csillag és szeinugarak — az örök szerelem megszűnt vagyik.

Követi azt „A gyermek" Hugo V. költeményének forditása, Jánosi G. tőle „A szerelem világa" Csepli Sándortól, „A szüngelmek midőn a vigadók" czimü költemény Moore után Tamási Gy. től.

J. T. & DESOHI.

(Folyt. köv.)

ÜZLETI HIRNÖK.

NAGY-KANIZSA, márt. 31. A gabnafüzletről e hét folyása alatt megbatározottan nem lehet irni, mivel naponta változásokon, mesé ét, de főkép a külföldi tájékozatlan volt irányadó nálunk is, de azt mégis remélhetik, hogy néhány kérdezősködés után az árak tekintetben emelkedni fognak, mivel a későbbi igen csekély a többi terményeinkkel pazsárban elszállítva, és semmi különösen erőlk nem irhatunk.

Jelenleg árak alsó-austriai mérőkben a helybeli piacon: — Buza 85—88 font 5 frt 80 kr—6 frt 60 kr, Rozs, uj 72—72 fontos 4 frt 15, Kukoricza 84—85 font 3.25. Árpa serfőzésbe való, 70—73 fontos 3 ft 60 kr. — Zab 45—47 fontos 1 frt 70 kr. Pohánka első-rendű 2 frt 50 kr. — Pasuly fehér 5 ft 25, tarka 4 frt 25 kr. Gubó első rendű 8 frt 25 kr. más-féle. Sellyapálinka 20 foku 10—29 frt hordóvál együtt. Törkölypálinka 20 fok 19—20 frt hordóval együtt. Mák 13—15½ frt. Borkő 25 frt. Nyersbőrök: (lazyka fiszlet) ökör- és tehén- 44 frt, és bugabőrök 48 frt. mázsánkent.

Borok. fehér és vörös (schiller) 1862- és 1865-ki vidékünkbeli — termés 8 frt—10 frt. — Villányi és szegszárdi fekete 1866. 10—12 ft. Uj hazai bor vörös (schiller) és fehér 7 frt—9 frt — kr. Balatonmelléki borok 1863- és 1865-iki fehér 12—15 frt. akánkant.

Viasz 90 frt — kr. Rés 44—45 frt. Különösen gyapju ára 75 frt. — Fehér rongy ára 7 frt 25—7 frt 75 kr. feketéb 4 frt.

N.-kanizsai piaczi árak márt. 30.

Borsó itczéje 12 kr. Lencse itczéje 8 kr. Bab itczéje 6 kr. Köles itcze. 8 kr. Burgonya mérője 80 kr—1 ft 10 kr. Marhahus fontja 15 kr. Juhhus fontja 10 kr. Sertéshus fontja 20 kr. Szalonna mázsája 38 frt — kr. Zsir fontja 42 kr. Lángliszt mázsája 11 frt — kr. Zsemlyeliszt mázsája 9 frt — kr. Kenyérliszt fontja 3 kr. Kukoriczaliszt fontja 4 kr. Árpadara fontja 6 kr. Köleskása fontja 8 kr. Riszkása fontja 18 kr. Faolaj fontja 50 kr. Repczeolaj fontja 32 kr. Lenmagolaj fontja 40 kr. Uj bor itczéje 10 kr. — Ó bor itczéje 20 kr. Pesti sör itczéje 14 kr Kanizsai sör itczéje 10 kr. Gabona-pálinka itczéje 50 kr. Törkölypálinka itczéje 40 kr. Sellya-pálinka itczéje 60 kr. Nyers faggyú mázsája 15 frt. — kr Öntöttfaggyú-gyertya fontja 32 kr. Mártott fontja 34 kr. Szappan fontja 24 kr. Só fontja 10 kr. Kaményfa öle 6 frt — kr. Puhafa öle 5 frt — kr. Nyersfa öle 5 frt— kr. Fazsám mérője 40 kr. Szénа mázsája 0 frt 80 kr. Szalma m. 50 kr. Kender fontja 55 kr. Len fontja 60 kr.

Bécsi pénzárfolyam márt. 30.

5% metalliques 58.70; 5% nemz. kölcsön 70.10; 1860-ki államalmi kölcsön 76.50; bankrészvények 7. 30; hitelintézeti részvények 185.40; London 126.80; ezüst ágio 126.50; arany darabja 6 frt 08 kr.

Felelős szerkesztő: Wajditz József.

HIRDETÉSEK

Legolcsóbb vászon a földön.

Nagy ár-leszállítás

MODERN LAJOS első és legnagyobb gyári vászon-raktárában, Bécs, Tuchlauben 11. sz. a.

Urak, hölgyek és gyermekek számára, hallatlan olcsó árért.

A vásznak finom- és jóságért kezesség vállaltatik, a leszállitott árak biztonyára mindenkinek figyelmét magukra vonják, és a legkisebb megrendelések a legnagyobbat fogják elidézni. Megrendelések, a várakozásnak tökéletesen megfelelőleg, teljesittetnek. Ingek, melyek a testhez nem állnak, visszavétetnek.

A vászonnemek árjegyzéke.

Szabott árak, még ismételadók- és kereskedőknek is.

Kész uri-ingek, legjobb kézi-munka.

Fehér-fonalu vászon-ingek, 2 frt 50 kr helyett 1 frt 80 kr.
Finomabb ráncsos mellel 4 frt 50 kr h. 2 frt 50 kr.
Finom irlandi vagy rumburgi ingek 6 frt h. 2 frt 80 kr.
Finom hollandi vászon-ingek 6 frt 50 kr h 3 frt.
Finom rumburgi kézelfont ingek 7 frt 50 kr h. 3 frt 50 kr
Legfinomabb rumburgi ingek, legszebb kézi-munka 1 frt h. 4.50.
Legfin. belgiai batist-vászonból 12 frt h. 5 frt 50 kr.

Fehér és szines **shirting-ingek.**

Uri-ingek, fehér shirtingből 3 frt h. 1 frt 80 kr.
Legfinomabb franczia shirtingből 4 frt 25 kr h. 2 frt 80 kr.
Legujabb divatu szines ingek 4 frt 50 kr h. 2 frt 80 kr.
Finom szines shirting-ingek 4 frt 50 kr h. 2 frt 50 kr.
Finom franczia szines batist-ingek 6 frt 50 kr h. 3 frt 50 kr.
Legujabb fehér táncsvigalmi ingek, legfinomabb 6 frt 50 kr h 3.20.

Vásznak, zsebkendők, asztalteriték.

Legfinomabb irlandi vagy rumburgi, 50 rőf, 50 frt h. 24 frt.
Finom vászon batistmagyőrvet, 30 rőf, 30 frt h. 45 frt.
Jó vászon-zsebkendők, féltucatja 1 frt, 1.50, 1.80, 2 frt.
Legfin. vászon batist-zsebkendők, féltucatja 3 frt, 2.50.
Finom uri nyakkendő, féltucatja 1.50, 1.80, 2 frt

Kész női-ingek, legszebb kézi-munka és kézi-kötés.

Vászon-nőlingek 3 frt helyett 1 frt 50 kr.
Finom svéczi ingek, ráncsos mellel 5 frt h. 2 frt 80 kr.
Finom vászonből, hurkolva 5 ft h. 2 frt 80 kr.
Divat-ingek, legfin. vászonból és kötésből 6 frt 50 kr h. 3.80.
Uj divatu szivben kötött 6 frt 50 kr h. 3.50.
Eugenia, uj divatu, kötött 7 frt h. 3.50.
Mária-Antónia fűző-ingek 6 frt 50 kr h. 4.50.
Victoria-ingek, kötve és finom valenciennesszel 16 frt h. 7 frt.
Női-alsónadrágok, legfin. shirtingből 4 frt h. 2 frt.
Női-nadrágok, kötve, vászonból, 6 frt h. 2.80
Női éjjemelleinkek, angol shirtingből 5 frt 50 kr h. 2.80.
Mellenkék legfin. batist-perkálból, angol 6 frt 50 kr. h. 3.50.
Díszes, gazdagon kötött mellenkék 12 frt h. 5.50.
Franczia mellenkék. legfin. batistból 15 frt h. 5.50.
Fegénomabb mellenkék, valódi valenciennesszel 20 frt h. 10 frt.
Női háló-ingek, hossza ujakkal 3 frt 50 kr. 4.50, 5, 6.50.
Női fodrász-ingek, finom batist-perkálból 5 frt, 5.50, 6.50.

Vászon-férfi-gatyák.

1 frt 50 kr, 1 frt 80 kr, legfin. rumb. vászonból 2—2 frt 20 kr.

Megrendelések utánvét mellett teljesittetnek. Megrendeléseknél a nyak bősége kéretik. (1—12)

CZIM: An das Central-Depot der ersten Leinwäsche-Niederlage des **Louis Modern**, Wien, Stadt, Tuchlauben N. 11.

Pesti biztositó-intézet.

Ezen 1864-ik évben 3 millió eszkr. ért, frt. alaptőkével alakitott, a magat gyors és pontos kárrendezései által kitüntatett általános magyar biztositó-intézet — alább felsorolt biztositási ágazataira főképp felhini. Ezen társulat biztosit a többi közt:

a) tűzkárok ellen,

1. épületekre s bennük található készletekre, gépekre, szelvényekre és eszközökre nézve;

2. árukészletekre és butorokra nézve, mikre a helyiség minőségének megfelelő olcsóbb dij számittatik, mint magára az épületre;

3. takarmány és szalmás-eleségre — akár szabad ég alatt álljon az asztagokban, kazalokban, boglyákban, akár pedig födél alatt.

NB; Szabadban levő szalmás eleségnél, különösen nagyobb földbirtokosoknál, ha az asztagok kedvezőleg felrakattak, a lehető legnagyobb kedvezmények nyujtanak, és a kiséplendet szemes gabonára is kitarjesztjük a biztositást, föltéve, hogy a magtári helyiség idejében följlentetett. A szabadban maradt szalmára nézve egész a kötvény lejártáig érvényes a biztositás.

4. mindennemű állatokra:

b) Gyárak és mindennemű iparüzletek gőzkazánjainak szétrobbanás folytán támadható károk ellen.

c) mindennemű földtermékek érhető jégkár ellen, a megállapitott kár teljes megtérítésével.

Hogy a jégkár elleni biztositás igénybevétele a t. termelőkre nézve minél inkább megkönnyittessék; váltóval eszközlendő dijfizetés mellett is köttetik biztositás.

d) Az ember életére, és pedig mindennemű tőke-, kiházasitási és évjáradéki biztositásokat illetőleg.

Az aláirt főügynökség (biztositási irodája Soronban hátuló kapu 204 sz. 2 emelet) bátorkodik ezennel biztositást kereső t. cz. közönséget biztositási feladására tisztelettel felkérni. Biztositási dijainak a lehető legolcsóbbak, melyek iránt az alulirt főügynökségnél valamint minden nagyobb helyen lévő ügynökeinél is készséggel adatik fölvilágitás.

Sopron, 1867. évben.

A PESTI BIZTOSITÓ INTÉZET.
SOPRONI-FŐÜGYNÖKSÉGE
MÜLLER P.

Cs. kir. kiz. szab. első amerikai és angol engedélyezett.

ANATHERIN SZÁJVIZ.

Dr. Popp J. G. bécsi fogorvos által feltalált szer a közfigyelmet egészen magára vonta, és napról-napra nagyobb mérvben keresteték. Daczára annak, hogy szájunk vegyész vizsgálat alá vétve, és semminemű kártékony elemi fel nem találtatott benne, és utánozni kezdték de czéljokat nem érték el, mivel a Popp-féle fogszájvizhez, nem is hasonlithatók; tehát bebizonyult hogy, hogy csak a maga nemében.

A Popp-féle szájvizt egy czélban a fogak ápolásánál szere, a legbonyolodottabb fogálmat annyira meggyőzötte, hogy nagyobb baj keletkezése esetében tekintetben, továbbá igen jótékony a fogbaszv szive is; és megszüntetésére, vérzés, dagasztal stb. — Tehát nem csodálkozhatunk azon, hogy az anatherin szájvizt mindenütt mint legtökéletesebb szer elfogadtatott.

Anatherin fog-pép ára 1 frt 25 kr Fog-fluor 2 frt 10 kr. Fog-por 63 kr.

Csúzos fogfájdalmak.

Régen és ón is sok évek óta csúzos fogfájdalomtól gyötörtettünk, szomszédaim közül sokban ajánlották annak „Anatherin Szájvizét,“ és ez azt tőlemnek egyszer használni kezdém, oly hévös eredménnyel fogfájdalmaim, mintsem nyilvános köszönetemet kijelenteni el nem mulaszthatom.

FASHOLD JÁNOS,
szappangyár-tulajdonos Bécsben.

A magyar minisztérium
ÉRCZKÉP-CSOPORTOZATA
kiválóan kiadásokban
kapható
WAJDITS JÓZSEF
könyvkereskedésében.

Arany- és ezüst, férfi- és hölgy-ékszereket

a legujabb és legizletesebb párisi minta szerint szállitok

hihetetlen olcsó árért.

HOSSZU URI- és NŐI ÓRALÁNCZ, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva vagy 3mas aranynyal átfutva 7, 9, 11, 13, 15 frt.
KÖVID URI- és NŐI ÓRALÁNCZ, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva, vagy 3mas aranynyal átfutva 4, 5, 6, 8, 10, 12 frt.
MELLTŰ vagy FÜLBEVALÓ, sima metszve, kő vagy gyöngy nélkül, ezüstből vagy 3mas aranynyal átfutva, 7, 9, 12, 15, 20 ft.
ÉRZEM, 13pr. ezüst vagy 3mas aranynyal átfutott, sima és somázcsozott 90 kr, 1, 1.50, 2, 3 frt.
SZIVECSKÉK, 13pr ezüst vagy 3mas arany, felnyitni való, sima v. somázcsozott 1.50, 2, 3, 4, 5 frt.
ELÖING-GOMBOK, 13pr. ezüst, aranyozva vagy 3mas aranynyal átfutva, sima, somázcsozott és kővel 70 kr, 1, 1.50, 2, 3 frt.
KÉZFODOR GOMBOK, 13pr. ezüst, aranyozva vagy 3mas aranynyal átfutva, sima és somázcsozott, kővel 1.50, 2, 3, 4, 6 frt.
Gyűrűk 13pr. ezüst, 3mas aranynyal átfutva, sima és somázcsozott, kövekkel 1, 1.50, 2, 3, 4, 5 frt.
PECSÉTGYŰRŰK 13pr. ezüst, aranynyal átfutva, 2, 2.50, 3, 4, 5 frt.
KARPERECZEK, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva, vagy 3mas aranynyal átfutva 3.50, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15 frt.
FELKÖLTŐ ÓRÁVAL — mely a házakban elkerülhetlenül szükséges — 7 frt.
INGAÓRÁK minden neme, 2 évi jótállás mellett.
Ismét eladók százalékot kapnak. — Raktárak alakitva lesznek. — Megrendelések a legpontosabban teljesittetnek, utánvétel.

Fromm Fülöp,
gyári raktára Hahnenmarkt 11. ker. sz. Bécs.

(6—12)

Co. kir. kizáról. szab.

FOGSZIVARKÁK

legujabb s legjobbnak elismert szer

fogfájás ellen,

Kapható N.-Kanizsán: Belus József gyógyszertárában és Wajditz József könyvkereskedésében.

egyedüli feltalálója **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerész Pesten, király utcza 7-ik sz. a.

Ara egy katulyának 1 ft, kisebb 50 kr.

BIZONYITVÁNY.

Alólirtak, midőn jó lélekismerettel bizonyitjuk, hogy pesti gyógyszerész t. Török József ur által feltalált fogszivarkákat szakad-keresztúri lakos, Kürsi Károly bizományos ur ajánlatára oly sikerrel használtuk, hogy hosszamosabb 1-15 óta kinő fogfájdalmainktól rögtön megmenekedtünk — hasonló jó lélekismerettel ajánlhatjuk és ajánljuk fogfájdalmakban szenvedő más embertársainkunk is.

Kelt Szakad-Keresztúron, 1866. junius 18.

VARGA JÁNOS,
TÓT MIHÁLY,
szakad-keresztúri lakosok.

Tisztelt Török József ur!

Több év óta szenvedtem fogfájásban, minden ismeretes szert megpróbálva, végre kihuzatáshoz kellett folyamodni; de a kihuzáskor a foggyökerek nagy részben maradt a fájdalmim most már gyakoribbak és kiállhatatlanabbak lettek, mig végre az uraságod által feltalált fogszivarkákat próbáltam meg, és ebből csak kettőnek kiszivása elegendő volt arra, hogy czegemet fogfájásomtól egy látsik véglegesen megszabaditsa. De nem csak én, hanem rajtam kivül kis fiaczkám, Puch asztalos neje és Topf vendéglősné mindnyáján hálával vannak eltelve t. uraságod iránt, mint becses találmánya kincs fájdalmaktól menetére meg őket.

Maradok alázatos tisztelője

Pest, 1866. decz. 4. Idős FODOR ISTVÁN.

Wajditz József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Nagy-Kanizsa Hatodik évfolyam. 11. szám aprilis 10-én. 1867.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

a

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

Megjelen:
Minden hó 1-én, 10-én, és 20-kán egész ivan.
Szerkesztési iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek:
Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: - 4 frt. — kr.
Fél évre - - 2 „ — „
Negyedre - 1 „ — „

Hirdetések:
A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyilt tér-en" egy petit sor beiktatási dija 10 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések,
ugy szintén a lap szellemi tartalmát illető **közlemények**
valamint vidéki levelek, bármentve a kiadóhivatalhoz küldendők NAGY-KANIZSÁRA.

Előfizetési felhivás
a

Zala-Somogyi Közlöny

hatodik évfolyamának
második negyedére.

Bizalommal fordulunk ez évnegyed kezdetén közönségünk áldozatkész pártfogásához, mely jó és rosz időben egyaránt hathatós támaszt nyujtott csekély törekvésünknek.

Most, midőn a sajtó fölszabadult lenyügzött helyzetéből, midőn az eszme szabadságát nem gátolja többé tényleges hatalmi önkeny, tetterőnk uj erőre ébred, hogy vidékünk érdekeit annál tüzetesebben fejtegethessük, annál hathatósabban képviselhessük.

Tömeges pártolást reménylünk tehát a már év elején tetemesen leszállitott előfizetési ár mellett, hogy igy lapunk kitüzött czéljának minél tökéletesebben megfelelhessen.

Megkettöztetett igyekezettel fogunk a munkához, bizva polgártársaink lelkes gyámolitásában, s ugy hiszszük, hogy az uj korszak, mely hazánk egére felderült, lapunk szellemének is uj életet kölcsönöz.

A Zala-Somogyi Közlöny előfizetési ára ez évnegyedre csak 1 ft., fél évre 2 ft., egész évre 4 ft. ily valóban csekély anyagi áldozattól, meg vágyunk győződve, nem fog visszarettenhetni senki is, ki vidékünk érdekeit lapunk által erélyesen óhajtja képviselve látni.

WAJDITS JÓZSEF,
felelős szerkesztő s kiadó tulajdonos.

Tek. Zalamegye lakóihoz!

Feléges Királyunk által a magas felelős magyar ministerium felterjesztése következtében zalamegyei főispánná neveztetvén, f. évi april 24-kén Zala-Egerszegen főispáni székem elfoglalása, és a megyei tisztikar alakitása idejének meghatározása végett megyei bizottmányi ülést tartandok.

Minthogy, országgyülési határozat szerint a megyei bizottmányokat az 1861-ik évi bizottmányi tagok képezik, ezennel az 1861-ik évi bizottmány még életben lévő tagjai, — ide értvén az 1861-ki megyei tisztikar egyes tagjait is — f. évi april 24-én Zala-Egerszegen reggeli 10 órakor a megyeház termében tartandó megyei bizottmányi ülésre általam meghivatnak.

Kelt Pesten, april 5-én 1867.

Gr. Szápáry Géza, m. k.
Zalamegye főispánja.

Mozgalmak Zalamegyében

a megyei tiszti karnak ujból leendő rendezése körül.

Ki legyen az 1-ső és ki a 2-ik alispán?
Kik legyenek a fő- és alszolgabirák?
Kik jeleltessenek ki segédtisztviselőknek?

ez most a kérdések halmaza minden társas körben. A nézetek, a véleményes javaslatok egymástól eltérök lévén, midőn az egyik felekezétnek A, akkor a másiknak B, a harmadiknak pedig C kell. Ez tette szükségessé az előre való értekezéseket, mert a helyes megválasztás csak is közös egyetértéssel reményelhető, mire ha valaha volt, ugy most van a legégetőbb szükség.

E folyó évi március hó 28-án valánk szemtanui egy ily előleges értekezésnek Pacsán, hol számos képviselők jelenvén meg, jelszavuk az alábbi volt, melyet azért hozunk emlékezetbe, mert csakugyan jelképét viseli a legtisztább érzelmeknek és nézeteknek.

A tanácskozás élén álló köztiszteletre és bizalomra méltó Selley László ur hazánkfia a következőkben öszpontositá véleményes javaslatát, ugy mond:

„Tiszta szándék, önzésteleneség, semminémü erőszakoskodás egyesitett mindnyájunkat; s merem hinni miszerint szándékunkat a közvélemény támogatja (éljen!).

Egyesülésünk czélja: szakértő hivatalképes, tehát alkalmas és munkás hazafiakből tisztikart alakitani (éljen!), mindenkor a moralis erőt, politikai érettséget előmutatni, az indulatoskodást, a személyeskedést, kizárólagos önzést komolyan visszautasitani (éljen!)

Fajunk kis létszáma nem támaszkodhatik nemzetiségi tulsulyra, azért is az alkotmányos élet tiszta, szeplőtlen kifejtése maradjon főtámaszunk, feladatunk és jelszavunk (éljen!)

Ily önzésteleu lendület szólta meg, azon jelen volt választó bizottmányi tagok lelkét, kik élénk éljenzések közt Barczát óhajtják a megye 1-ső alispánjának megnyerni; mint oly köztiszteletben álló hazafit, ki 1844-ben már első, 1848-ban megyei főügyész, 1861-ben sümegi törvényszéki elnök volt, a nénél fogva a megyei életbeni jártassága, megtörhetlen jelleme és munkássága kétségbevonhatlan.

Nem hagyhatjuk felemlités nélkül továbbá azt is, hogy ezen értekezletben oly bizottmányi tagok is részesülének, kik a jelenleg működésben álló Csillag László, első alispán ur nevét hangoztatták jelétül, miszerint vannak hazafiak, kik ő benne is kellő hivatalképességet, megtörhetlen jellemet és munkásságot tudnak becsülni.

Magán hirek után mondhatjuk, hogy Csillag László eddigi alispánunk meghivást nyert az igazságügyi miniszterium körüli hivataloskodásra.

Ha az értelmiség és tevékenység, ilyenkép oszlik meg, csak helyeselhető, mert a valódi nyereség igy is a nagy közönség előnyére marad, mire minden jó hazafinak szent kötelessége törekedni.

Midőn az ujból szervezendő tisztikarnak kijelelése és behelyzése körül ily érzelmek fejeztetnek ki az egész hazában, akkor csakugyan méltán számithatunk ez annyira óhajtott jobb jövőre és minden esetre; mert igy

Erős és biztos leend a kormány hatalma;
Szent a haza ügye; és
Boldog a kiszenvedett nemzet.

Kör rendelet*)

a gyümölcsfa-tenyésztés és községi faiskolák ügyében.

Kétségbe nem hozható azon állitás, melyszerint a népnevelés és iskolázás a legbiztosabb ut és mód arra, hogy a nép között a szellemi előhaladás mellett a jószan gazdászat is elömozditassek.

Be kell vallani azt is, hogy mindaddig, mig a nép a közoktatás utján nem vezettetik be a faiskolák munkálatába, mig szorotettel nem viseltetik a fához, melyben a földmivelő nép ipar-ágának áldás-fáját feltalálhatja: addig kétszeres a küzdés és a fáradság.

Azonban miután magyénkben az iskolázatás, kevés kivétellel, a legnagyobb pangásban áll, és, a több oldalról mutatkozó részvét mellett is, még évok kivántatnak arra, hogy községeinkben az iskolai neveltetés és tanitás utján eszközöltessék a jószan gazdálkodásnak minél szélesebb körben! kifejlesztése;

annálfogva mulhatlan szükséges és elengedhetetlen kötelessége a megye közönségének folytonosan köszemüködni és oda hatni, hogy a nép között létre hozassanak azon módok, melyek által megyénkben a gazdászatnak jövedelmet hozó ágai fejlesztessenek, és ez által az itt évenként megjelenő és növekedő inség enyhittessék a a lehetőségig megelőztessék.

E tekintetből és ily nézetből a megye közönsége részéről eddig a gazdászatnak két ága van kiválólag ajánlva, melyeknek élet-beléptetésére a tisztviselők utasitvák: egyik a gyümölcstenyésztés, másik az őszi vetés gyakorlatba hozatala. Kétségtelen, hogy ha a gazdálkodásnak ezen két neme teljes virágzásnak örvendhet: akkor népünk, ha nem egészen is, de nagy mérvben megleszmentve az oly gyakran beköszöntheto inségtől

Ezen intézkedésnek a beérkezett hivatalos jelentések és kimutatások szerint több községben kedvező eredménye mutatkozik, mert a megye nagyobb részében megszerezettek a faiskoláknak szükséges helyek, és több helyeken már a mult évben az ültetés szép alkorrel megkezdettetett; az őszi vetés oly községekben is, hol az eddig nem divatozott az, eddigit sokszorosan felülhaladó mértékben történt.

Vajha Isten áldása koronázná az igyekezetet és szorgalmat! De miután a munka az emberé, és Istoné az áldás: csüggedni nem szabad, ha azinte nem koronázza is a kivánt siker a megkezdett munkát azonnal.

Miután a gyümölcs-tenyésztés általános elterjedésétől és mentől nagyobb mérvbeni gyakorlatától nagyon messze állunk, sőt annak csak kezdetén vagyunk, helott e megye féleg gyümölcs-tenyésztésre van hivatva:

e megye közönsége, a m. k. Helytartó-Tanácsnak a mult 1866-ik évi 77,251. szám alatt kiboczájtott kör-rendeletre a 1865-ik évi marczius 5-én 248. az 1866. évi marczius 10. 1373. szám alatt a gyümölcs-tenyésztés ügyében e megye által kiadott határozatok folytán, ez évben is felhivja szolgabiró urakat arra,

hogy vegyék szivükre a nyomorult, a maga jölétének elömozditásában is hanyag, részint tudatlan nép sorát, nyomasztó anyagi helyzetét, s minden hatalmokban lévő utat és módot használjanak fel arra, hogy a tavasz megnyiltával a községekben általán véve minden lakos oltson és ültessen gyümölcsfákat,

azon kivül minden községben faiskolák is létesittessenek.

A mely községben még erre nézve helyiség nem volna: ezek a fent idézett rendeletben kijelölt módon szerezteszenek meg, és még ezen tavaszon ültettessenek be.

Nincs oly község, mely képes nem lenne faiskolának való helyiséget szerezni; és azért nem szabad azt bizonytalan utókri rendezések idejére halasztani, még azért sem, mert a gyümölcstenyésztésnél egy kedvező év felhasználása kiszámithatlan előnyt és haszont, a mulasztás pedig kipótolhatlan hátramaradást és kárt hoz maga után.

Azon módot és eszközt, a mely szerint a gyümölcstenyésztés a községekben a legbiztosabban és legsikeresebben elterjesztethetik, minden szolgabiró, mint járásának atyja, ki a lakosok természetét, hajlamát ismeri, legkönnyebben feltalálhatja.

De az általános elvül, kimondható, mikép erre nézve egyik fő és legbiztosabb sikerre vezető mód, ha a lakósok, a községben lakó miveltebb osztály és, előljárók mennek elő jó példával; és pedig kölcsönös értekezlet, ügyösmertetés és erkölcsi reáhatás után kötségtelenül megtörténik.

Másik mód az, ha a szolgabiró egy bizonyos napot tűz ki minden községben külön, — és ekkor ott maga is megjelen, későbben pedig, az ültetés és oltás bevágzése után, ismét a helyszinén vessi szemügyre az eredményt.

A munka kezdetén tanácsadás, oktatás, öszönzés, — sőt a hol szükséges, büntetéseli fenyegetés által is kötelesi a lakosokat az ültetésre, oltásra, később a számbavételkor megdicsérí a szorgalmast, megjelelmest és megbünteti a hanyagot, engedetlent.

A községi faiskolák körülkerijtetését, beültetését és beoltatását a községi birónak, iskolai gondnoknak, és tanitónak elengedhetlen s mulasztás esetében maga után büntetést hozó kötelességévé teszi.

Minthogy a népnek nagyobb része ezen reá nézve oly jótékony intézkedés feganatosiltatásától idegen, hideg, részvétlen és közönbös;

másrészről pedig, miután a megye közönsége most már harmadik évben tett üdvös intézkedéseinek teljes sikert óhajt szerezni: ezennel felhatalmazza a szolgabiró urakat a fentebb idézett körrendeletek értelmében,

hogy a gyümölcsfa-tenyésztésben kiadott határozatokat nem teljesitőket megbüntesse, — a pénzbeli büntetés, minden községben, a községi faiskolák gyarapitására, a szükséges eszközök megszerzésére, az oltásban és ültetésben magukat kitüntetők jutalmazására léven forditandó.

Felhatalmazza, hogy hirdettessék ki az 1861-ik évi februar hó 21-ik napján tartott megyei bizottmányi ülésnek 221. szám alatti azon határozata, mely szerint a házasulandók kötelesendők arra, hogy házasulás előtt legalább tiz gyümölcsfát ültessenek.

Miután ezen jelenlegi időjárásban is többször jönnek elő oly kedvező napok, midőn az ültetést már sikerrel lehet foganatositani,

miután az olió-galyakat szép és kedvező időben már lehet megszedni: ezen rend-let a községekben minél hamarabb kihirdetendő, s az illető lelkész urak tudomásul leendő kihirdetésére és közmunkálatra f. kérendők;

a „Nép kertésze" és „Kertész gazda" czimü lapot a községek részére a nm. m. Kir. Helytartó-Tanács rendelete szerint is megrendelendők a községi pénzalapból.

*) Az ügy érdekeltségénél fogva átveszszük ezen hiv. körrendeletet a „Marmaros" czimü hetilapból, melynek közlése által hiszszük: hogy megyénkben az érdekeltek kedves szolgálatot teszünk. Szerk.

A mint ezután a gyümölcsfaültetés a most toha termés miatt létesíthető nem volt: de ez évben el nem marad;

ezenkivül intézkedés fog tétetni arra nézve is, hogy a vidékeken, kösségekben minden kösségben, történjék gyümölcsfa-ültetés, mivel főleg azért szükséges,

mert bizonyos, hogy minden vidékek vannak jó faju gyümölcsei, már pedig a fő dolog, hogy minden vidék saját otthonos és gazdagon termő a jófaju gyümölcsfákat szaporitva s eszközöl vegyen oltó galyakat.

E megye lakossága legnagyobb részben szellemileg kiskoru, a maga hasznának elömozditásában is rest és hanyag: azért ha valahol, itt szükség a kerületi szolgabirónak oktatólag, buzditólag, — s a hol csak mód nem segit, kényszeritőleg is hatni a népre a felette atyai és gyámi hatalmat gyakorolni.

Az ily eljárásnak kedvező eredménye mutatkozott már eddig is az őszi vetésnél, a gyümölcsfatenyésztésnél a faiskola helyiségének megszerzésében, sőt több községben a tárgya kihordatásnál is.

Ezenatyai gondoskodásra, fáradságra hivja fel e megye-közönsége azsolgabiró urakat, elvárván, hogy működésökben kitartók, fáradhatlanok leendenek, a lelkök egész ereje, szivök jóságát arra forditandják, hogy sikert mutassunak fel. Legyenek meggyőződve, hogy a nép anyagi jobblétének ily módoni elömozditása által a népnek a tisztviselők iránti bizalmat és mindenkori tisztelatét fogják megörökiteni.

Az ültetés és oltás bevégeztével kimutatás,

és a még mutatkozó hátrány és ennek orvoslási módja felett, a gyümölcstenyésztésben magokat illtintető egyének névjegyzékének bemutatása mellett kimeritő véleményes jelentés teendő e folyó évi május hó utoljára.

Ezen határnapig el fog jönni a rég epedve várt idő, „mely után busgó imádság epedes vágyszerek ajakán"; és akkor a megyei bizottmány a nép anyagi jobblétének elömozditására a megye felvirágzására tett esen intézkedések fonalát felfogva, ujuli erővel és a legnagyobb lelkesedéssel fogja a megkezdett üdvös munkát folytatni és tökéletességre vinni.

Saiget, 1867. évi február hó 11-én.

HÉDER JÁNOS, s. k.
Marmaros — másod alispán.

Levelezések.

Pest, april 7-én 1867.

Némi kellemetlen érzést szült, hogy Urunk Királyunk az előre készitett tervek dacára véletlenül elutazott s még inkább hogy épa korona herczeg betegsége miatt; jobb is volna mukat a fenséges gyermekeket itt Budán neveltetni, hol a mult évben a legjobb egészségnek örvendettek; azonban reméljük, hogy nemsokára ismét visszatér azon nép közé, mely rövid itt tartózkodásáról is számtalan adomával mutatja ki, hogy mennyire összefüggnek elválni királyával, midőn az bizalmas közleteik felett. Az ily adomáknál a dolog valósága nem kell tudatni, igaz-e vagy nem igaz, az nem kérdés, de a népet, melynek alkain forog jellemzi azért remélem olvasóim nem vesznek rossz néven, ha e különben komoly tárgyalásu lap hasábjain egy párt beszélni fogok.

Azt beszélik, hogy egy esta a király indítványozta, hogy a következő napon Gödöllőre kéne menni vadászni; egyik fő ur a segédi személyzetből azon megjegyzést bátorkodott tenni, hogy holnap az országgyülésen fontos tárgyak szőnyegre talán jó volna azonban gondosan bevárni. A jelenlevő gróf Andrássy (az illtintésre helyezté a megjegyzést: Zichy) — felelt a király, hiszen itt vagyunk az ország Deák s eligazitó szellemével.

Ahogy az egyik minister bizonyos eldöntésére szólitá a fejedelemmel, ki azt figyelmesen végig hallgatván, igy szólt: Azt a tárgyat az ügyben elsőnek a parlament elé nem hozza szólása.

Az illető minister Gorove ur maga elébe [illegible] a pénzügyi pályán igazgatott s egy a más [illegible] — mire az kijelenté, hogy [illegible] szólja szám nyilatkozta végre, mig az [illegible] Deákhoz jön. Erre a minister [illegible] szólitá, hogy azon órát s pillanat óta fel[illegible] szólitá. A jó öreget trakkot ölt és [illegible] a felséghez Budára. A király [illegible] kivánta, hogy illő és idő [illegible] a Tonk. eltö[illegible] tartózik kérés fej[illegible] passzus. Gróf [illegible] Andrássy [illegible] szólonkára [illegible] Hajtva után, s [illegible] a [illegible] tette a [illegible] a [illegible] a gödöllői vadá[illegible] [illegible] és gróf Andrássy [illegible] szólonkára [illegible] Hajtva után, s [illegible] a [illegible] tette a [illegible] a [illegible] a gödöllői vadá[illegible] [illegible] és gróf Andrássy [illegible] szólonkára [illegible] Hajtva után, s [illegible] a [illegible] tette a [illegible] a [illegible] a gödöllői vadá[illegible]

hogy t. i. kinek számitassék, s a mint az urak együtt beszélgettek eldöll gróf Andrássy magyar jágoro s igy szólt: Felséges urom életem halálom kezében vagyon, de ezt a szálon kút az én grófom lőtte. Tehát a per elvan döntve, válaszolt ő felsége szyivel.

Országgyülésünk még csak a horvát ügyre vonatkozólag fog egykét gyülést tartani a aztán elnapolja magát ő vagy hat hóra. Ezen idő a megyék rendezésére van szánva Olvasóink eddig már értesültek a főispáni kineveztetésekről s mondhatjuk hogy Zalamegye e tekintetben szerencsésnek érezheti magát a mennyiben uj főispánya gr. Szapáry Géza egyike a haza legimiveltebb fiainak; nemes kedelyü, szilárd meggyőződésü, jó és balmorabu polgártársaival biven osztozó a talám azt sem lesz felesleges megmondanunk, hogy neje egyike a fováros legkellemesebb s legszeretetre méltóbb urhölgyeinek, ki bizonyára lelkesitő hatással fiend Zalamegye nemes ifjuságára.

Fővárosi ujdonságul irhatom, hogy lapjaink száma növekedik mint a gomba, schogy valjon a közérzület szellemo nevekedik-e általuk, valjon maradandó hasznot fognak-e előidézni köz jóllétünk tárhazában ezt csak a jövő fogja mutatni. Az uj lapok közt minden emelre legmerészebb a „Magyar Ujság" ép ugy képzelem mint midőn a nép vásármapi isteni tiszteletről oszolván egy részség embert lát szembe jönni, ki a kocsmából jön s szidalmazza a hivekot, mindenki megbámulja, de mindenki kitér előle: a szivökben talán sokan szánják a szegény ördögöt!

Tegnap esto felemelt árakkal, nagy közönség előtt és nagy sikerrel adták elő Erkel „Dósa György" czimü operáját, Pauliné Markovics Ilka, Kocsis Irma s a fiatal Csillag Róza remekül énekeltek. A férfiak nem nagyon tünek ki.

rendes levelező.

Somogyszéli levelek.

V.

T. Szerkesztő ur! Tehát mint mondám, megirom a martius 28-án végbement követválasztást Szakosan. Megtörtént, mint minden, ez is és oh fájdalom! vesztettünk: mert Csáry Lajos Döry József ellenében 26 szavazattal megválasztatott követnek. Ő ezt előre éreztem: mert nem hiába cserezték meg a hátamat Kányiban. Barátom! mindenhol inkább kortesked ném a világon mig előbb Madagaskarban vagy Damaskusban, mint többé Tolnában. Oh itt rettenetes mokány gyerekek vannak, itt nem nézik ám, hogy kol ütik az ember fiát, csak ütik. Node szóval, már kihevertük a bajt, csak az kár hogy megis declináltak és nem is győztünk. Csérynek vásárlott lelkei 645-an még Döry Józsefnek bizalomtól lelkesült igaz fiai 620-an valának, és igy lőn: hogy Csáry 26 szóttöbbséggel elválasztatott; azonban ezen 26 többséget majd kiviláglik igaz úton szávazott-e; mert a hamisság több isben kitünt, hogy olyanok is szavaztak e részről, kiknek joguk nem volt. Szép volt látni est a rettenetes két nagy tábort a szakosi sikon, körül véve vassa csendőr pandurok által. A rend felbomlott s magam is futottam volna, ha ezen fegyveres Achylleszek ott nincsenek. Egy egész álló nap ültünk és egy falatot nem ettünk. Szerencsémre én egy füles czigány kezéből kaptam ki egy darab alkotmányos szalonnát a mely egy kevéssé megszárosta a torkomat, mely már is olyan hangot adott, mint a faharang. Ivásról szó sem volt, csak nyelték a száraz kortyot, egy szegény kortes barátom annyira szomjas volt, hogy meszszéről megtátván egy csutorát, annak tudajdonosával kiválhálóra iusakodott, mig a kulacsot kezére kerítbetvén keserü kinok közöl gyönyörben meg annak üres tartalmáról fájdalmában ugy vágta a földhöz, hogy a kulacs azonnal elnyugodott az urban, akarom mondani a sárban. De fejeszük be ezen reánk nézve szomoru napot, majd talán nem ugy lesend a verificationál.

Bisony édes szerkesztő urum furcsa világot is ér a somogyi ember Tolnában. Eljöttem üde Tolnába tapasztalni, és annyira tapasztaltam, hogy majd csak agyon nem tapasztaltattatóltam; ha agyon találtak volna tűnni, csak azon aggódtam, valjon mi lesz a lelkem Böskémből, megélhet-e a hagyatékből, ingóság imból; mert hiszen olnrichtungjaim vannak, még pedig nem megvétendők, különösen a felmelletti vásott bőrszékek tárgyszerkednek; némelyiknek nagyon jól esik, hogy a hátát a falnak vetheti, mert bizony szélylyel menne, ha kibillánsztoatnak a kösépre; valamennyinek meg binog a porczikaja, ennyi van 8-tartják megpántolve, a kikopott bőrből szabad után vágyik a lőszer lőlelák, s többféle. Ugy bizony szegény Böském mig távol voltam egyszer sirta magát s azt mondta: hogyha kiárnyék világbolitottak volna, két álló hétig meggyászolt volna s csak akkor ment volna férjhez a bojtárombos.

De mit ösze nem firkálok innen Tolnából a hol most is ugy szakad az eső, esik a lő, hogy a jó kutyát sem kéne kivérni, nem hogy azt kivánja meg valaki, hogy ilyen időbe haza menjek, különben van is olyan tanyám itt az én örökké vidor, elmés, vendégszerető Sissovits plébános barátomnál, hogy akár a mennyekbe sem kivánok jobbat — ha tudnillik számot tarthatnék rá.— Itt van anyám helyett az anyák példányképe a megtestesült jósággal párosult szeretet. Itt a bájos kelemelről angyali jó szivéről, hőn dobogó magyar honleányi lelkéről ismeretes a a vidék mivelt hölgyek legkedvesebbike a plébános barátom édes testvére a Mari kisasszony, a kire valahányszor reá pillantok, mindig azt gondolom: Istenem! miért nem az én testvérem. Szóval édes szerkesztőm pompás az életem. Oh! csak böjt ne volna! vagy ha már az van is, csak a barátom uram enné meg a sonkat; de hazsontalan. Ő nála a böjtben sairral főzni nem szabad, és mégis hisik egyre.

Lássa tehát édes szerkesztő ur, hogy semmi bajom sincs, a hátam már gyógyul, a fejemröl pedig egyre vakarom már a száraz sobhártyát. Oh de mily édes is az embernek egy kis alkotmányos vérkeringés, ezután minden második évben egyszer galvanizáltatom magamat Kányiba, oh itt rettenetesen értik.

Ha az Isten segit a jövő héten haza megyek, ugyis azt izenték a berényiek, hogy megfüstölnek fenyőmaggal.

A kis Böském galambom eljött hozzám Jovánczára, azt mondja: iszonyu álmai voltak felölem, mindig virágok között járkáltam. Egyre üztek a hiteleőim. pedig noha nekem sem adós senki, de én nem tartozom egyének mint a hási gazdámnak a sztgyörgynapi fertállal, meg a Gábor zsidónak két réf gatyamadzag áruval.

Bocsásson meg szerkesztő ur, most a kis Böském hi, hogy vegyek magamra tiszta inget, tehát, megyek. A viszontlátlózásig hive

a nagyberényi csősz.

Somogymegye.

Inke, april elején.

Nem egyedül azért nyulok tollamhoz, hogy mint mulatsági curiosumot terjesszem az olvasó közönség elé azon érdekes vadászatot, mely nem rég Iháros-Berényben tartatott Nagys. Inkey József okszerüen rendezett birtokán; hanem e mellett különösen kiemelendőnek vélem azon félreismerhetlen szakértői képesség, fáradhatlan ipart, mely ott a czélirányos beosztás és erőkeselésnek sikeres következménye! Mindes az ottani fő erdész Rieder urnak érdeme, a kiről minden önérdek vagy hizelgés nélkül mondhatjuk, hogy Somogymegyének egyik első rendü gyakorlati erdésze! Minderről szerencsénk volt meggyőződhetni, már jóbb isben, de füleg is különösen azon szép vadászat alkalmával, mely mult november 26-án tartatott, melyben több jeles magyar fő ur vett részt, névezerint gr. Zichy János, gr. Széchenyi Ferenczs, gr. Széchenyi Tedor, gr. Battyányi István, gr. Forgács Antal, gr. Festetics Andor, b. Fiáth, b. Zör stb.

Hűs szellő játszott forgójával az nap, s legyégette az érdekelt vadakat arczát.

Körökörül czendes volt a táj; csak néha táboi erdő sugása hallatszott. Örömmel látták ez alkalommal a tiszta és rendszeres kezelés mellett az erdő vonalak, liniák czélirányos beosztását; — tenyésztéshez okvetlenül szükséges mindennemü intéskedés pontosan alkalmazását; — mely tagadhatatlanul nem csekély költséget vesz ugyan éven ként igénybe, de csak is ily befektetett áldozatnak lehet következménye oly élvezetes vadászati eredmény, mely Somogymegyében nem mindennapi; ezért körül—belül 19 őzbika, 270 nyul, 11 róka, 5 vadmacska, több ragadozó szárnyas, és egy farkas, mely Rieder fő erdész által épen lakomájáról riasztatott-el. A hajtásokra valóban lehetne lánglelkü költőnk Kisfaludy Károly emo szavait alkalmazni:

„Át hegy, völgyen, bokron, árkon
Zajlik a hajló sereg,
Nincs oly rejtek, nincs oly sürü,
A mellyet ne sújtna meg.
De hiában vad nem fün ki!

Ezután azon általános örömünknek iparkodom kifejezését adni, mellyet mindnyájan érzünk akkor, midőn látjuk hogy egy egető szükségünk fedesve, és kivan elégitve az országos erdészeti egyesületben! — édes magyar hazánk nagy terjedelmü erdőségéi és rengetegei érdekében csak is ettül várhatjuk azon hatalmas lendületet, — mely mindenestre már rég közfigyelmet érdemlett volna, mert oly tőke és érték van azokban a természet által a nemzet számára deponálva, melynek gazdag kamatjait csak ezután fogják az egyes birtokosok igazán élvezhetni, — a midőn az országgyülésen a közlekedési közeg ek a vasutakra nézve egész kiterjedésben fog valósulni!

Avagy kinem volna, a ki csak csekély topographicus ismeretével bir is hazánknak, arról meggyőződve, hogy az ország ed dig nagyobb részt elhanyagolt erdőségei értéke sithetőének uj korszaka csak ezentul fog még következni?! — midőn oly hatal mas tényezők emelkednek a dolog élére! mint a többi közt az oly provinciális lapok mint a Zala Somogyi-Közlöny is, mely eddig soha elnem mulasztotta azon kötelessége szerü hivatását teljesiteni, mélyszerint ő egyes vidékek életbevágó érdekeit teljes készség és teljes mérvben képviseli, azért üdvözöljük őt pályafutásának göröngyein! és provinciális érdekeink érdemében óhajtjuk annak folytonos virágzását.

NEUSZIDLER JÁNOS,
inkei erdész.

Szigetvár, 1867. mart. 28.

Thekhinthethes Herr v. Redachter! Nemen Sie nicht fer Ibl, egy khülönös eszth meghthürthénésérül khüldöm ezen pikalathus szuralmath.

Nachdem aber Herr Redachther megh khevés, vagyh shommi thüpaszthalás alá nom vethe a nalünkh thüdos khürülményekhet: thalálum szükséghes vulthát die Sabbo von A bis Z Ürasghödnak mitaller Ümstände meghirni.

Thehát thethszik thüdni, hogy diese ügarische gojem, thohátrüm játszu szhinösz ürakh, mikhör dütschü városünkhat megláttgathni, és khelemethüs khüzünségeth meghmulaththatni akharják; akhur meg sümpholyognakh elüre, és mondhanak: mein lieber Herr Parfümdrücker, Lieber Herr Lederbeiser, magyhathuknak naghylelkhüséghükh már Herr v. Nikolaus Zrinyhy idejökhöl megümerethüs. Maghüknak naghyh álaphuthjukról eghüsz országhban dicserethjükh van.

Mikhör nekhünk hazafi pulgárháknak igyh beszélnekh. Akhur már thüdjükh wieviel es geschlogen hat. Ezek sommitse hosnakh.

Van hazafi pholgárthársainkhnak khüzöthe egyikh, khikhnekh Rokha nevit meghhivjákh. Phedhig lelkhem ütcse akhármilylyen Rokha, meghse olyan hamis van lelkhe mieth azon „gój" szinjátszó Thensürakhnakh.

Rokha ür megadtha deszkháth annakk a thehátrüm padlásanakh, mit dét Bedingung, hogy a Vurstellüngnál khicsiny családhnak meghlegyen khépeviselve. Nem egyből vagy másból, hanem csakh azérth hogyh legyhen mindégh eghész csládh láthja annakh hogyh Thata leben deszkhajin, mennyhire okhos emberekh khijátszákh a magyar nemzethüséget.

Thürténth multkhor hogyh azth a gonoszthevü „Violáth" produkháthák a khüzünségnekh. Isthenthelen egy ghonoszthevü akhura mint Phatko, ulyan hogy mégh a nashional magyar vármegyhe is alkhutzdanyus Zsandár ürakh megh fhinnszoskkal khergetta.

Hanem khergetthük mégh isthenthelenebbekh vulthak. Mikhör nem megsleghedthek hogy Viola, Phatkomeistert megkhergetthek hanem mégh uthánna is menthek, hogyh megfogjákh. — Akhur ugy megszorithatták szeghinyt egy phaphirsötettetjü deszkha bodhéba, hogy már onnan be khi, se bhe.

Akhur álkhesdikh Csándár és phandür ürakh thanácskuni, de nem annyira thanácskhüztak, a mennyire meg fojtották a thethüt Violának fheje fhülibe.

Ükh khünnyen beszélthek, gondolthák machtalatto: nem mijen khi lásshája ügh, hanem Rokha ürd. — Rokha ur pedigh ju gandha van.

Azonban Rokha ur nem bolondh, mert mikhör phandür urasságokh khalíba thethünek thüzeth csinálták, akkur ő is megláttá hogyh ezek a szipviselő ürakh üthet meg törfálódni akarják. Magában gundholta: „Schneidt'a die Thaüsendt grish, meine 40 Fretter khösten 20 Zóf khezef" és meghhaptha magáth, ugy megh ügrotthe harüm phadun áth, mintha Königsgrätzné thanulta volna. Springen, bele ügroth a szinpadlásnak földünthöte suhogo ürnákh kvárthélyjáth; akhur azután 2 fr. 40 kreuzujulcsem khulapjával üthötthe, megvertha, meghküpkhödthe mindig, mig megaladt.

Akhkur az a „Gój" nekhi mondhta: „khérem vigyhassza maghárá Herr v. Rokha merth odabenn rabükh vannakk."

Rokha ür de nem rethirálh megis mikhör már nem fhélthe hogy bolondhak mega thesik, azokh a sokh szinü urakh, akhur lükedelmessen vissza át ügroth a phadukat és Thunsasszhonyokat, és megülthe helylbe Sperlos Nro 23.

Khüzönségh megállyonostho. meghittha Herr Rokha! Herr Rokha fora! méghia Herr Rokha okhos ember mondtha. Doz is alles leicht all szogen hanem a deszkrák 50 darab 29 ft. uj p. a 40 kr. pr. Stück.

Most a khüzönségh megesülfoljn Rokha urat, hogy minekh háburgatha a zsándár ürakat és azt a thübbhi rabló ürakhat kiknekh odaben khüllöth lenni. Azt mondjákh hogy az nem igliazi thüz az csakh ghörögh thüz volth. Na ja! Rokha ür szogt aber, ü látha mikhör jojtót fojthotthák. Már phedig Zoliach leben jojtó is o Reubhölzel ünd das ist a wares Feuer. — Adjé.

FEDERSPITZER,
az Osztr. nemzeti Bank czüsth alaphjának szedője.

Zala-somogyi hirek.

△ (Időjárás.) F. hó oly idővel köszöntött be hozzánk, mintha a végső napot hirdetné, tömérdek élőfát gyökerestől kitört, házakat megrontott, kéményeket döntött, a kár jelentékeny.

△ (Kuthy Emil) helybeli szorgalmas városi hivatalnok, sokat szenvedett honvéd, egy aranyat küldött a magyar ministeriumhoz.

△ (Vásár.) F. hó 15-én tartatik meg az évi husvéti vásár.

△ (Györi működevelők.) Az ismert és életrevaló györi ifjuság ismét két nagyobb működvelői előadást rendezett jótékony czélra; ajánljuk a helybeli, valamint a többi városok ifjuságának figyelmébe, ezen szép és jóban előrehaladó ifjuság példáját követni, és különösen ajánljuk a helybeli nagy gymnasium épitésére kellő összeg gyarapitását.

△ (Verekedés.) Néhány kártyát kedvelő iparos egy kisebb vendéglőben annyira összeczivakodott, hogy jónak látták egyst közülök az ajtón kidobni, ki felbüszülve, nem sokára egy nagy késsel felfegyverkezve ismét visszatért, és egy fiatal csizmadián három veszélyes szurást ejtett, a gonosz boszuállóhoz most a hüvösön kifujhatja felbüszült ingerültségét.

△ (A szépitészeti bizottmány) már megkezdte működését, — és köz-óhaj, hogy mielőbb intézkedjen a Domanitzky féle ház előtt lévő méredek nyaktörő lépcsők eltávolitásáról; ehiszszük ugyan, hogy nehézségekkel jár, de mégis előbb megtörténhető, mint a sebesülapolá vár bevétele.

△ (Ballet-táncosnok.) A hosszan tartó ebédnapi csendet végre két ólom-lábu ballet-táncosnő szakitá félbe, a köszönség, mely már rég nélkülözött egy ügyes szintársulatot, szép számmal jelent meg, de elégedetlenül hagyá el a termet, és több oldalról hangzott: hogy egyhamar nem igen könnyen esalja be semmiféle magyar kötöző, vagy ifju táncosnő, erőmüvész a több efélé.

△ (Fakk Lukács) helybeli vasuti főmérnök gróf Mikó Imre magyar közlekedési miniszter mellé mint miniszteri tanácsos nevezteteett ki.

— (Gr. Festetich György a zalamegyei inségesek számára ujolag 3900 frtot ajándékozott; a pálkai inségeseket pedig Kégl György 60 m. busával, 60 mérő árpával a ugyanannyi kukoricával segélyeste.

△ Az idény Balaton-Füreden igen élvezetes, és fényes — leend, — amint az előményeiköl következtetni lehet. — Talán valósul azon régi óhaj, melynek teljesülése tavai csak a kösbenjött politikai események folytán hiusult meg, hogy t. i. feléges királynénk a fürdői idénynek egy részét Füreden töltendi; s ha ez valósul, amire egyébiránt kilátás is van, az idei fürdői idény Füredenek aranynapjai lesznek. Magányosok részéről már most történnek tömegos előjegyzések lakásokra nézve. Az uj épitkezések közül kiemelendő a Sattl Lajosné asszonyság által épittetni megkezdett igon czinos családi villa, mely juliusban már használtatni fog; — a mellette levő háshelyeket is már kárik; — van ugyanis 30 háshely, ahonnan a fő kilátás a Balaton gyönyörü tükrére nyilik s a háshelyek ugy vannak fölmérve, hogy kis kerekkel körül vétethessenek. Ilyen eladandó háshelyek iránt értesitést nyujt a tihanyi az apátság vagy pedig a füredi fürdő-felügyelőség. — Megemlitendőnek tartjuk még, miszerint e hó vége felé gróf Széchenyi Béla ismét egy uj hajót hoz a Balatonra, mely hajó ugyan gróf Erdődy György tulajdona, gróf Széchenyi eressti azonban azt Keszthelyen vizre s onnan fog vele Füredre vitorlázni, hogy állandó kikötőjét elfoglalja.

Kaposvár.

h. E hó elején tartá a helybeli dalárda küngyülését, mely alkalommal egyleti elnök Kosma Sándor ügyvéd ur, — a miniszterlumuál tanácsossá neveztetvén ki, bucsüját a czzel lemondását érzékenyen tolmácsolá a jálenvoltaknak. — A jales elnök nehosen less potolható.

h. A husvét előtti héten nagy pénteken tartatni szokott passiát és a délutáni lamentatiókat a helybeli dalárda fogja előadni. Figyelmébo ajánljuk e körülményt a közönségnek.

h. Hir szerint városunkban egy vátlalkozó nyomdát akar felállitani, kik az az ez idő szorint fenálló nyomdát néha igénybe venni kényszerültek s a tisztátlan és izléstelen nyomatokat drágán fizettők, a szass éaes kopott betűk utáni paczolásokat kihieroglifirozzásában izzadtak, — csak örömmel voendik e hirt és ohajtva várják annak mielőbbi teljesülését.

h. A közkorház részére tetemos mennyiségü és legujabb mintázatu sebészi eszközük megszerzése rendeltetett el, a választmány által. — Mi ismerve ezen választmány minden oldalra kiterjedő figyelmét s gondoskodását, midőn ez ujabb intézkedését megemlitjük, nem mulaszthatjuk el elismerésünket és dicséretünkel kifejezni iránta, az intézet s szenvedő emberiség nevében köszönve buzgó eljárását s faradozó munkásságát.

h. Minden táblán fel van irva a város végén, hogy: „A koldulás tiltatik" s még is nem csak házninkat ostromolja a sok — gyakran erőteljes és munkaképes, majd máskor tolvaj — koldus, hanem ma már annyira haladtunk, hogy az utczákon gyermekek és lyánykák vesznek üzübe bennünket s alkalmatlankodnak siralmas kéréseikkel. Tán jó volna, hogyha annak mi irva van, foganatot szerezni is iparkodnék a városi tanács!

h. E napokban a városi bika egy agg asszonyt taszitott fel az utczan, minek következtében az e perczben élet és halál közt van. S ez esetet már többször láttuk estenkint, midőn a csorda utközepén, járdán a legnagyobb rendetlenségben haladtér. Erre is kellene tán egy kis gondot forditani!

h. A járdák kövezése is irtoztató siralmas állapotban van. Nagyobb tócsák vannak a járdán sokhelyt, mint az utközepén. Pedig mennyit panaszkodtunk már ez ellen. Eddig is megvoltunk, majd aztán is csak megleszünk, aztán vegyen bagaricaizmát mindenki, ha sár van!

h. Miklósy szintársulata alkalmasint megijedt a kedvezőtlen előjelektől s hir szerint tán később, vagy épen nem jö. Bizony a keringő hirek szerint, molyek társulatának épen nem hizelgők, jobb is ha elmarad.

Fővárosi és vidéki hirek.

— Főispáni kinevezések, megerősitések és fölmentések. A hiv. „Budapesti Közlöny" tegnapi számában küzli a belügyminiszteri fölterjesztésre meghagyott és ujonan kinevezett, valamint a fölmentett főispánok névsorát. Eszerint megerősittettek hg Eszterházy Miklós mint Sopronmegye, Simár János hgprimás mint Esztergommegye, Bartakó Béla egri érsek mint Hevesmegye, hg Batyhányi Fölleg mint Vasmegye, hg Pálffy Antal mint Pozsonymegye és gr. Schönborn Ervin mint Beregmegye örökös főispánja, az illető megyék tényleges kormányzatának kötelezettségétől való fölmentésael. Gr. Nádasdy Lipót Komárommegye és b. Révay Simon Turóczmegye örökös főispánja pedig e méltóságukban megerősitve, az illető megyék kormányzatában meghagyattak. — A szepesmegyei örökös főispáni méltóság gr. Csáky Albinnak adományoztatott s ugyanő a megye kormányzatával is megbizatott. — Továbbá megerősittetek továbbra is: Szögyényi László Fehérmegye, ifj. b. Majthényi László Hontmegye, b. Wesselényi Ferencz Közép-Szolnokmegye, b. Bánffy Béla Krasznamegye, Szent-Iványi Márton Liptómegye, Mán József Máramarosmegye, Jankovich László Somogymegye, gr. Károlyi György Szatmármegye, Murányi Ignátz Temesmegye, Sztankovánszky Imre Tolnamegye, Karácsonyi László Torontálmegye, Lónyai Albert Ugocsamegye és Radvánszky Antal Zólyommegye főispánjai, valamint gr. Forgách Ágoston Esztergommegye főispani helytartója és Sillye Gábor hajdukerületi főkapitány. Kineveztettek: Szmrecsányi Dárius országgyülési képviselő Árvamegye, Rajner Pál országgy. képviselő Baranmegye, Tomcsányi József, eddigi csongrádmegyei főispán Békésmegye, Tisza Lajos országgy. képviselő Borsódmegye, Návay Tamás volt főispán Csanádmegye, Karácsonyi Benjamin országgy. képviselő Csongrádmegye, gr. Andrássy Manó Gömörmegye, Faur János országgy. képviselő Krassómegye, gr. Forgách József Nógrádmegye, gr. Erdődy István Sárosmegye, b. Vécsey József országgy. képv. Szabolcsmegye, Szathmáry Király Pál Borsodm. alispánja Tornamegye, Kubicza Pál országgyülési képviselő Trencsénmegye, gr. Török Napoleon Ungmegye, gr. Szapáry Géza országgyülési képviselő Zalamegye, Jónecskó Dömé országgy. képviselő Zarándmegye és gr. Andrássy Aladár Zemplénmegye főispánjává, továbbá gr. Károlyi István Pestmegye fő spáni helytartójává, Lónyai János Beregmegye, gr. Szapáry Gyula országgy. képviselő Hevesmegye, gróf Pálffy József Pozsonymegye, gr. Szapáry Gyula Sopronmegye és Szél József országgy. képviselő Vasmegye főispáni helytartójává, — végtére gr. Ráday Gedeon országgy. képviselő a jászkun kerület főkapitányává, és Ujfalussy Miklós országgy. képviselő Kövárvidéke főkapitányává. — Ellenben felmentettek: gróf Pongrácz Ferencz Árvamegye, id. b. Majthényi László Baranmegye, b. Bánhidy Albert Csanádmegye, Kubinyi Rudolf Gömörmegye, b. Barkóczy Ferencz Tornamegye, b. Mednyanszky Dénes Trencsénmegye, Nehrebeczky Sándor Ungmegye, Pipos János Zarándmegye, gr. Sztáray Viktor Zemplénmegye volt főispánjai, valamint a következő főispáni helytartók, ugymint: Buday Sándor Beregmegye, Földvary János Hevesmegye, Ambrus István Krassómegye, Berzeviczy Manó Sárosmegye, Simon János Sopronmegye, Mauks Norbert Szepesmegye és Chernel Elek Vasmegye főispáni helytartója, — végre Balajthy Vendel, a jász-kun kerület főkapitánya, és Sorbán János Kövárvidéke fokapitánya. B. Vay Miklósnak a borsodmegyei, gr. Forgách Antalnak a nógrádmegyei főispáni méltóságoktól fölmentését a hiv. lap külön közli.

— A koronázási banderium szervezésére alakult bizottmány a kerepesi-uton a Heirich féle 13 dik számu házban Tarone Ferdinand elnök-le alatt a jövő vasárnap 10 órakor tanácskozást fog tartani, melyre mindazok meghivatnak, kik a banderiumba kivánnak állani. Eddigelő negyven tag jelentkezett, de szándék van a tagok számát 100—150-re szaporitani. A banderium a királyné alnőtt fogja viselni; egyébiránt erre vonatkozólag a vasárnapi gyülés fog részletesen határozni.

— Görgei, ki Világosnál a magyar nemzet által reá bizott fegyvert a muszkának szolgáltatta át, s azért az osztrák által Klagenfurtba küldetett jutalmul, most hir szerint szabadságot kapott, e régi börtön-városát elhagyni, és elárult hazájába visszatérni, de Görgei nem látta még jónak, élni e szabadsággal. Más hir szerint pedig még el sem szabad neki távozni Klagenfurtból, hol most, mint nagy khemikus, az osztrák tábornokok nadrágát festi vörösre, de persze másképp, mint 1848-49-ben.

— Az osztrák katonaság uj egyenruhája. Az eddigi fehér kabát helyét a katonaság hátul összehuzható, kék zubbonyt kap; széles kék bugyogó, csizma, és kakastollas vadászföveg: ez fogja az egyenruhát kiegészitení. Az eddigi vállszijat derékszij fogja pótolni, melyen két tölténytáska, egyik elől, másik hátul fog fügzni. A „cravatte" szinten elcsik és helyébe könnyü magyar nyakkendő jön. A gombok az ezred számát fogják viselni, ehez jön a hátul töltő fegyver és vágó szurony és az uj osztrák katona „ozakompak" kész.

Nyitt posta.

B. E. Levelére válaszolunk.
Kis csigány. Kezünkben van, köszönet érte, szólitson fel néhány tehetőst az ilyféle küldeményre.
B. Károly. Ön keményen itél.
Y-nek. Csak megvei életünket tartsa szem előtt.
B. Sármellék. Kérünk hirt a történetről.

TÁRCZA.

Kisfaludy Sándor sirján.

Es a költő sirja egy alacsony halom,
Pelotta egyszerű, időrongált-fajta.
A rozsakasztott, elhervadt koszorut,
Az alkonyi szellő bágyadtas ingatja.

S a halom virági az esti szellőtől
Édes titkok, édes szerelemtől szólnak,
Mintha sejtenék, hogy ők a szerelemnek
Fészkéből, a költő szivéből fakadtak.

Haj! mert az ő szive igazi fészke volt,
Igazi fészke a leghübb szerelemnek.
Az ő keblében a kin s boldogságunk
Egy egész végtelen oceánja fért meg.

E szivből eredtek a bübájos hangok,
Miknek hallatára a sziv hevül, reszket,
Mik tündér-világot tárnak fel előttünk,
Égi boldogságba ragadva a lelket.

S ez a sziv, mely egykor az egész világot
Szeretni tanitá, itt nyugszik kihülve...
Lecsendesült benne az érzelmek viharza,
Lecsendesült azt rég az örök béke.

Itt, az örök béke ölében a sirban,
Hosszu, hosszu álmát nem zavarja semmi,
Ezt az elhagyott sirt, csak a siró szellő
S egy kis dalos madár szokta felkeresni.

Az a siró szellő s a kis dalos madár,
Mint két tanitványa a megköny küldöttek,
Kik tőle tanulják azt a bánatos dalt,
Sirhalmára néha énekelni jönnek.

„Lerovandók neki a hála adóját,
Fájó bánatos dalt szegezek felette,
És a költő szive megértí azt a dalt,
Lehet az egészen a sir fenekére.

Ezek látogatják csak elhagyott sirját. —
Ezek? Hát a hála s kegyelet hol késik?
Miért nem emel egy oszlopot e sirra,
A melyről idővel megtannák hol nyugszik?

Hála és kegyelet! miről is beszélek?
Ures agyrémekről, a mik nem léteznek. —
Ha megrepedt szive, ha lelkét kiszivta,
Feledés jutalma a szegény költőnek.

Mert a tömeg olyan, mint a lepke s méh-raj,
Mely megiszogatja a viruló rózsát,
S kiszivja illatos kelyhéből a mézet;
De ha egyszer fonnyat más virágra száll át.

RENDEKI.

Virágok albuma...

Folyt.

„A gyermek" forditása, mint forditó „Nyugot költőiből" czimű legujabban kiadott könyvében találhtó egyéb daraboknál is tapasztalttuk, bár a nagy küzdelem elő tekintetre kitetszik, nem bir azon folyékonysággal s könnyü értelemmel, melyet egy eredeti költeményben látni szokunk. Mérete jambus, mely azinte — a forditás terhes volta miatt — többhelyt szántit, jobban; nem tiszta. Meg-ieserjük azonban a megvalaszásban izlést, a nyelv tisztaságát és elismerésel emlitjük meg forditónak, — az ideges költői gyengyek kimeritése s behozatala iránt, jelen költemény altal is tanusitott szorgalmat.

„A szerelem világa" eredeti költemény, ennek dacára azonban alig emelkedik ki a mindennapiságból; — gondolat kevés s e hiányt sem méret, sem erő, sem a tiszta és csengő rimelésnel nem pótolta szerző. Nagyobb gondolatnal elnézünk könnyebben ilyesmit, de ha a gondolat is mindennapi, nem engedhetjük meg leirani a költészet — nehéz és fárasztó, de zománczolt és fenyes bilincseit.

„Midőn a vigadók" legtöbb könnyüséggel van attevo, s ha nem a kritika hideg nemeivel olvassuk a sánta méretü s az utósó negy versszakszorokban: „Sugárzó szem stb." meg nem engedhetö rövidituessel adott ertelmet, s a rimek tökéletességét nem kivánjuk, azt mondhatnai, hogy e darab igen kedves kis költemény.

Következik most 38 virág — mint ugyanannyi nőnév jelképe lefotographiroxva, ily osim alatt: „virágok photographiája" E rövidke és gondolat s eszmét illetoleg egymástól sokban alig különböző verseket idő és hely pazarlás nélkül — lehetlen egyenként birálat alá venni. Elmondjuk tehát általán, miként es apró a szörnyü szapora tenyészetüknek látszó virágok szin, illat, fény és fajra nézve, különböző nevük dacára alig térnek el egymástól nagyobb mértékben; — például a kék szinüekben az a különbség, hogy egyik azúr, indigo a másik, ultramarin a harmadik, és kékenykék a negyedik, de mind csak kék, — a pirosaknál: czinober, karmazsin, minium es karmin, majd bibor- és rózsapiroi jö elő, de mind csak piros; — azaz elmondhatjuk azt, miképt e verseczskék különféle alakban kifejezett bókok, szépségek, hajlongások azon nevek tulajdonosinak, kikre a virág nevek vonatkoznak, s kikre tévesztheetlen ráismerünk, majd a selyem ruha, majd a tánczi, majd a kerek arcz, majd kis láb és kis nyers jelzése által; — kimondjuk továbbá átalán rájuk az anathemat, miként e verseczskék költészet, izlés, vers és nyelvtanilag — minden belbecset is nélkülözvén: — a méltalan hizelgéseknél egyébot nem tartalmazván, — emellett pedig önállóan és áruczikként megjelenve — a kisérlet és jó türkvés szempontjából nem tekinthetnek kimutethetnek — secunda classisba sorozandók, vagy hogy czimüknek megfelelőn szólnak e fotografiák kontár műhelyből kerültek ki.

Mindnyájban ezen párosszma van kifejezve: te szép vagy, te angyal jó vagy, te jól tánczolsz, neked kis kezed, apró lábad van, te szellemdus vagy, téged imádnak, stb. stb. — Nem tagadjuk, hogy 38 szépséget nem volna nehés különbözően leirni. 38 nőnek különböző bókot mondani anélkül, hogy irigység no keljen a virág kelyhéből, hogy fachéba ne jussunk mi velük a tán-ok egymással, nem tagadjuk, hogy még nehezebb ezt tenni akkor, ha azt is akarjuk egyuttal, hogy még költeményeket is irjunk; de megkivánjuk azt, hogy, hamár valaki rá adta magát az ily herculesi vállalatra, vegezze herculesilog és tetszetős vagy, hiszelkedő causzás-mázsának ne adja fel a költészetet. Ha a 38 nő külül kérdeznők azt, mit itél a verseckről, tán 38 szavazatot nyernének a virágokbani szépségei elismerőleg, de es tekintetbe nem jöttet a költészet, az elvasó, könösnő követ lmonya mellett, — hizelgésbók nem pótolhatja ki a gondolat es eszme szegénységet.

I. TEDESCHI.

(Vége kövi.)

ÜZLETI HIRNÖK.

NAGY-KANIZSA, april 10. A gabnaületben mind inkább nagyobb élénkség tűnik ösze, és külföldi piacokon is az árak, intenzeson felszállnak; nálunk mégis nagyobb ületmenet alig remélhető, mivel vidékünkön a gabna magtárak már majdnem egészen kiürültek. A legkésőbb eldöntendő béke vagy háború kérdése ületünkben irányadó lesz. Jelenleg mindenki visszatartóskodik, és várja a közeljövő ross vagy jót.

Jelenleg árak első-austriai mérőként a helybeli piacon: — Buza 85—88 font 5 frt 80 kr—6 frt 60 kr. Rozs uj 72—73 fontos 4 frt 15, Kukoricza 84—85 font 3.25. árpa serfőzéshez való, 70—73 fontos 3 ft 60 kr. — Zab 45—47 fontos 1 frt 70 kr. Pohánka első-rendű 2 frt 50 kr. — Pazuly fehér 5 ft 25, tarka 4 frt 25 kr. Gubó első rendű 8 frt 25 kr.

Mázsája. Szilvapálinka 20 foku 10—29 frt hordóval együtt. Törkölypálinka 20 fok 19—20 frt hordóval együtt. Mix 13—13½ frt. Borkő 25 frt. Nyersbőrök: ökör- és tehén- 44 frt, és bivalybőrök 48 frt. mázsánként.

Borok. fehér és vörös (schiller) 1862- és 1863-ki — vidékünkbeli — termés 8 frt —10 frt. — Villányi és szegszárdi fekete 1866. 10—12 ft. Uj hosi bor vörös (schiller) és fehér 7 frt—9 frt — kr. Balatonmelléki borok 1863- és 1865-iki fehér 12—15 frt. akónként.

Vinsz 90 frt — kr. Rőz 44—45 frt. Közönséges gyapju ára 75 frt. — Fehér rongy ára 7 frt 25—7 ft 75 kr, fekettő 4 frt.

N.-kanizsai piaczi árak mart. 30.

Borsó itczője 12 kr. Lencse itczője 8 kr. Bab itczője 6 kr. Köles itcz. 8 kr. Burgonya mérője 80 kr—1 ft 10 kr. Marhahus fontja 14 kr. Juhhus fontja 10 kr. Sertishus fontja 20 kr. Szalonna mázsája 38 frt — kr. Zsir fontja 42 kr. Lángliszt mázsája 11 frt — kr. Zsemlyeliszt mázsája 9 frt — kr. Kenyérliszt fontja 8 kr. Kukoriczaliszt fontja 4 kr. Arpadara fontja 6 kr. Káleskása fontja 8 kr. Rizskása fontja 18 kr. Faolaj fontja 50 kr. Repczeolaj fontja 33 kr. Lenmagolaj fontja 40 kr. Uj bor itczője 20 kr. Ó bor itczője 20 kr. Pesti sör itczője 14 kr Kanizsai sör itczője 10 kr. Gabona-pálinka itczője 50 kr. Törkély-pálinka itczője 40 kr Szilva-pálinka itczője 60 kr. Nyers faggyó mázsája 15 frt. — kr. Öntöttfaggyú-gyertya fontja 32 kr. Mártott fontja 34 kr. Szappan fontja 24 kr. Só fontja 10 kr. Keményfa öle 6 frt — kr. Puhafa öle 5 frt — kr. Nyersfa öle 5 frt — kr. Faszén mérője 40 kr. Szána mázsája 0 frt 80 kr. Szalma m. 50 kr. Kender fontja 50 kr. Len fontja 60 kr.

Bécsi pénzárfolyam mart. 30.

5% metalicues 56.10; 5% nemz. kölcsön 66.50; 1860-ki állandani kölcsön 80.80; bankrészvények 7. 03; hitelintézeti részvények 165.80; London 132.80; ezüst ágio 129.50; arany darabja 6 frt 26 kr.

Felelős szerkesztő: Wajdits József.

HIRDETÉSEK.

Legolcsóbb vászon a földön.

Nagy ár-leszállítás

MODERN LAJOS első és legnagyobb gyári vászon-raktárában, Bécs, Tuchlauben II. sz. a.

Urak, hölgyek és gyermekek számára, hallatlan olcsó árért.

A vásznak finom- és jóságukért kaczaság vállalatik, a leszállitott árak biznonyára mindenkinek figyelmét magukra veszik, és a legkisebb megtudálások a legnagyobbat fogják előidézni. Megrendelések, a várakozásnak tökéletesen megfelelőleg, teljesittetnek. Ingek, melyek a testhez nem állanak, visszavétetnek.

A vászonnemek árjegyzéke.

Szabott árak, még ismételadók- és kereskedőknek is.

Kész uri-ingek, legjobb kézi-munka.

Fehér-fonalu vászon-ingek, 2 frt 50 kr helyett 1 frt 80 kr.
Finomabb ráncsos mellel 4 frt 50 kr h. 2 frt 30 kr.
Finom triandi vagy rumburgi ingek 6 frt 80 kr h. 2 frt 80 kr.
Finom hollandi vászon-ingek 6 frt 50 kr h. 3 frt.
Finom rumburgi kézelfont ingek 7 frt 50 kr h, 3 frt 50 kr.
Legfinomabb rumburgi ingek, legszebb kézi-munka 1 frt h. 4.50.
Legfin. belgiai batist-vászonból 12 frt h. 5 frt 50 kr.

Fehér és szines shirting-ingek.

Uri-ingek, fehér shirtingből 3 frt h. 1 frt 80 kr.
Legfinomabb francia shirtingből 4 frt 25 kr h. 2 frt 80 kr.
Legszebb divatu szines ingek 4 frt 50 kr h, 2 frt 80 kr.
Finom szines shirting-ingek 4 frt 50 kr h. 2 frt 50 kr.
Finom francia szines batist-ingek 6 frt 50 kr h. 3 frt 50 kr.
Legszebb fehér tüzcvigalmi ingek, legfinomabb 6 frt 50 kr h 3.20.

Vásznak, zsebkendők, asztalteriták.

Legfinomabb triandi vagy rumburgi, 50 rőf, 50 frt h. 24 frt.
Finom vászon-batistnovum, 50 rőf, 80 frt h. 45 frt.
Jó vászon-zsebkendők, fehérszatja 1 frt, 1.50, 1.80, 2 frt.
Legfin. vászon batist-zsebkendők, fehérszatja 2 frt, 2.50.
Finom uri nyakkendő, fehérszatja 1.50, 1.80, 2 frt

Kész női-ingek, legszebb kézi-munka és kézi-kötés.

Vászon-nőiingek 3 frt helyett 1 frt 50 kr.
Finom svéczi ingek, ráncszos mellel 5 frt h. 2 frt 80 kr.
Finom vászonból, hurkolva 5 frt h. 2 frt 80 kr.
Divat-ingek, legfin. vászonból és kötéssel 6 frt 50 kr h. 3.80.
Uj divatu szivben kötött 6 frt 50 kr h. 3.50.
Eugenia, uj divatu, kötött 7 frt h 3.50.
Mária-Antónia fűző-ingek 6 frt 50 kr h. 4.50.
Victoria-ingek, kötve és finom valenciennesszel 16 frt h. 7 frt.
Női-alsónadrágok, legfin. shirtingből 4 frt h. 2 frt.
Női-nadrágok, kötve, vászonból, 6 frt h. 2.80
Női éjszmellénykák, angol shirtingből 5 frt 50 kr h. 2.80.
Mellénykék legfin. batist-perkálból, angol 6 frt 50 kr. h. 3.50.
Díszes, gazdagon kötött mellénykék 12 frt h. 5.50.
Francia mellénykák, legfin. batistból 15 frt h. 5.50.
Fegűnomabb mellénykék, valódi valenciennesszel 20 frt h. 10 frt.
Női háló-ingek, hosszu ujakkal 5 frt 50 kr. 4.50, 5, 6.50.
Női fodrám-ingek, finom batist-perkálból 5 frt, 5.50, 6.50.

Vászon-férfi-gatyák.

1 frt 50 kr, 1 frt 80 kr, legfin. rumb. vászonból 2—2 frt 20 kr.

Megrendelések utánvét mellett teljesittetnek. Megrendelésecnél a nyak bősége kéretik. (2—12)

CZIM: An das Central-Depot der ersten Leinwäsche-Niederlage des **Louis Modern**, Wien, Stadt, Tuchlauben N. 11.

Eladó vendéglő,

30 hold első-rangu földdel.

Nagy-Kanizsától nem messze egy élénk kis városban egy vendégfogadó mindennemü czélszerű mellék-épületekkel, kerttel és halas-tavakkal a háztól egy negyed-órányi távolságra eső 30 hold birtokkal; különösen serfőzőnek ajánlandó, szabad kézből eladó. — Minden közelebbi Wajdits József könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán tudható meg.

MIKOLÁSCH SAMU

fényképész,

OLAJ-, SZOBA-FESTŐ és MÁZOLÓ

Nagy-Kanizsán,

elvállal minden e szakmákba vágó munkákat, a legdiszesebb kiállitásért, valamint jutányos és pontos szolgálatról kezeskedik.

TAPPEINER M. Bécsben

ajánlja eredeti saját termesztési borait.

Fehér Gumpoldskirchner, üvegje 40—50 kr.
„ „ „ 56—64 „
Vörös vöslai kitünő „ 50—60 „
„ „ mint a bordeauxi „ 70—80 „
„ „ „ a rabini „ 80—90 „
Hordóval együtt akaja 22, 24, 30 frt.

Kitünő pezsgők.

Gumpolpskirchner rajnai-borből 1 üveg 1 frt 50 kr.
Asztalibor 1 „ 1 „
„ „ ½ „ 70 „
„ „ ¼ „ 40 „

Az utóbbi ¼ üvegje 40 krjával, Puffo nev alatt a kereskedelemben igen kedvelt és keresett, különösen kereskedők, sukrászok, vendéglősök és csemege-árulók részéről.

4 tucat megrendelésnél, 4 frt 50 krjával, árjegyzék bármentvé küldetik. Megrendelések a pénz beküldése, vagy utánvét mellett teljesittetnek. (1—10)

Egy ifiu franczia-nyelv tanitónő,

kit más nyelvekben is felett rendelkezik, ajánlja magát a n. é. hölgyeknek.

Bővebb felvilágositást Wajdits József könyvkereskedésében kaphat meg.

Cs. kir. sz. sz. szab. szerint és angol engedélyezve.

ARNATHERIN SZÁJVIZ.

Dr. Popp J. U. tanár fogorvos által feltalált szer a kiszivárgó vérek szájban vesse, és szapori-szpra nagyobb mérvben keresetik. Tapasztalat szerint, hogy mámosz vagyisi vizsgálat alá vétve, és semminemű tisztaság nincs fel nem talált benne, és utánozni kezdik de czéljokat nem érik, mivel a Popp-féle fogszájvizhez nem is hasonlithatók; tehát szétszerzőnek kell hogy egy a más rendben.

A Popp-féle majvizt egy szélvén a fogak ifiestartó szere, a legnagyobb szépsége annyira nagyszerűen, hogy nagyobb baj keletkezése esetben, a fogak szépsége, fehérsége, dagantzi stb. — Tehát nem csodálkozhatunk azon, hogy az ismertetés utánja minden ujsi legfiatalabb szer elfogadtatik.

Kapható egy üveg 1 frt 25 kr. Fog-ecsem 25 kr, 10 kr. Fog-por 63 kr.

Dr. Arnatherin fiszjvize kitünő hatásáról ismét érkezek elismerő és igaz nyilatkozatok, melyek egyike következő:

Csúzos fogfájdalmak.

[illegible] évek óta csúzos fogfájdalmoktól gyötörtetve [illegible] szájvizet ajánlottak nekem „Arnatherin Szájvizet“ [illegible] szerint nyilvános köszönetemet kijelentem el

FASHOLD LIPÓT,
szalaggyár-tulajdonos Bécsben.

Arany- és ezüst, férfi- és hölgy-ékszereket

a legujabb és legizletesebb párisi minta szerint szállitok

hihetetlen olcsó árért.

HOSSZU URI- és NŐI ÓRALÁNCZ, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva vagy 3mas aranynyal átfutva 7, 9, 11, 13, 15 ft.
RÖVID URI- és NŐI ÓRALÁNCZ, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva, vagy 3mas aranynyal átfutva 4, 5, 6, 8, 10, 12 frt.
MELLTŰ vagy FÜLBEVÁLÓ, simán metszve, kő vagy gyöngy nélkül, ezüstből vagy 3mas aranynyal átfutva, 7, 9, 12, 15, 20 ft.
ÉREM, 13pr. ezüst vagy 3mas aranynyal átfutott, sima és szománczozott 90 kr, 1, 1.50, 2, 3 frt.
SZIVECSKÉK, 13pr. ezüst vagy 3mas arany, felnyitni való, sima v. szománczozott 1.50, 2, 3, 4, 5 frt.
ELÖING-GOMBOK, 13pr. ezüst, aranyozva vagy 3mas aranynyal átfutva, sima, szománczozott és kövel 70 kr, 1, 1.50, 2, 3 ft.
KÉZFODOR GOMBOK, 13pr. ezüst, aranyozva vagy 3mas aranynyal átfutva, sima és szománczozott, kövel 1.50, 2, 3, 4, 5 ft.
Gyűrűk 13pr. ezüst, 3mas aranynyal átfutva, sima és szománczozott, kövekkel 1, 1.50, 2, 3, 4, 5 frt.
PECSÉTGYŰRŰK 13pr. ezüst, aranynyal átfutva, 2, 2.50, 3, 4, 5 frt.
KARPERECZEK, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva, vagy 3mas aranynyal átfutva 3.50, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15 frt.
FELKÖLTŐ ÓRÁVAL — mely a házakban elkerülhetlenül szükséges — 7 frt.
INGAÓRÁK minden neme, 2 évi jótállás mellett.

Ismét eladók százalékot kapnak. — Raktárak alakitva lesznek. — Megrendelések a legpontosabban teljesittetnek, utánvétel.

From Fülöp,
gyári raktára Hohenmarkt 11. sz. a. Bécs.

(7—12)

Cs. kir. kizárólag szab.

FOGSZIVARKÁK

legujabb s legjobbnak elismert szer

fogfájás ellen,

Kapható N.-Kanizsán: Belus József gyógyszertárában és Wajdits József könyvkereskedésében.

egyedüli feltalálója **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész Pesten, király utcza 7-ik sz. a.

Ara egy katulyának 1 ft, kisebb 50 kr.

BIZONYITVÁNY.

Alólirtak, midőn jó lélekismerettel bizonyitjuk, hogy pesti gyógyszerész t. Török József ur által feltalált fogszivarkákat sarkad-keresztúri lakos, Kőrösi Károly bizományos ur ajánlatára oly elkerrel használtuk; hogy huszonosabb idő óta kivül fogfájdalmaktól régóta megmenekedtünk — hasonló jó lélekismerettel ajánlhatjuk és ajánljuk fogfájdalmakban szenvedő más embertársainknak is.

Kelt Sarkad-Keresztúron, 1866. junius 18.

VÁRGA JÁNOS
TÓT MIHÁLY,
sarkad-keresztúri lakosok.

Tisztelt Török József ur!

Több év óta szenvedtem fogfájásban, minden ismeretes szert megpróbálva, végre kihuzatáshoz kellett folyamodni; de a kihuzáskor a fogygökrek nagy része ben maradt s fájdalmim most már gyakorlabbak és kiállhatatlanabbak lettek, mig végre az uraságod által feltalált fogszivarkákat próbáltam meg, és abból csak kettőnek kiszivása elegendő volt arra, hogy engemet fogfájásomtól ugy látszik végleges megszabaditson. De nem csak én, hanem rajtam kivül kis fiaszkám. Puch asztalos neje és Topf vendéglősné mindnyájan hálával vannak eltelve t. uraságod iránt, mert becses találmánya kinos fájdalmaktól mentette meg őket.

Maradok alázatos tisztelője

Pest, 1866. decz. 4. idős FODOR ISTVÁN

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Nagy-Kanizsa Hatodik évfolyam. 12. szám aprilis 20-án. 1867.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

a

széphirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

Megjelen: Minden hó 1-én, 10-én, és 20-án egém iven.
Szerkesztési iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve
Egész évre: - 4 frt. — kr.
Fél évre - - 2 „ — „
Évnegyedre - 1 „ — „

Hirdetések: A hat hasábos petitsorért 1-szer 7 kr.
2-szer 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyilt téren“ egy petit sor beiktatási dija 10 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések, ugy szintén a lap szellemi tartalmát illető közlemények, valamint vidéki levelek, bérmentve a kiadóhivatalhoz küldendők NAGY-KANIZSÁRA.

Előfizetési felhivás

a

Zala-Somogyi Közlöny

hatodik évfolyamának

második negyedére.

Bizalommal fordulunk ez évnegyed kezdetén közönségünk áldozatkész pártfogásához, mely jó és rosz időben egyaránt hathatós támaszt nyujtott csekély törekvésünknek.

Most, midőn a sajtó fölszabadult lenyügözött helyzetéből, midőn az eszme szabadságát nem gátolja többé tényleges hatalmi önkeny, tetterőnk uj erőre ébred, hogy vidékünk érdekeit annál tüzetesebben fejtegethessük, annál hathatósabban képviselhessük.

Tömeges pártolást reménylünk tehát a mai év elején tetemesen leszállitott előfizetési ár mellett, hogy igy lapunk kitüzött czéljának minél tökéletesebben megfelelhessen.

Megkettőztetett igyekezettel fogunk a munkához, bizva polgártársaink lelkes gyámolitásában, s ugy hiszszük, hogy az uj korszak, mely hazánk egére felderült, lapunk szellemének is uj életet kölcsönöz.

A Zala-Somogyi Közlöny előfizetési ára ez évnegyedre csak 1 ft., fél évre 2 ft., egész évre 4 ft. ily valóban csekély anyagi áldozattól, meg vagyunk győződve, nem fog visszarettenhetni senki is, ki vidékünk érdekeit lapunk által erélyesen óhajtja képviselve látni.

WAJDITS JÓZSEF,
felelős szerkesztő s kiadó tulajdonos.

A nagy-kanizsai összes kath. tanintézeteknek üdvözlő-föliratа a vallás- és közoktatási magyar kir. miniszterhez.

Nagyméltóságu báró, mélyen tisztelt miniszter ur, kegyelmes urunk!

Az örüm és lelkesedés malasztos érzelmei szállották meg kedves hazánk szebb jövőjeért, a közelmultban leviharozott borulat „végtelen korszaka“ alatt is, ezdve — sóvárgó kebleinket, midőn megértük az eredményt, melylyel az Isten mindenható kegyelméből s fejedelem „legyen“ szava a nemzet törvényes kívánalmát szentesité.

Örülünk és örvendünk, hogy a magyar kir. független és felelős kormány diszö koszorujában Nagyméltóságodat adá az Ég a nemzet törekhajtása szerint hazánk vallás- és közoktatási érdemekben tündöklő vezéréül.

Ámde mi, kik a hon szivétől — Buda-Pesttől — távoleső vidéken az ur kertjében a nemzet reménysarjai körül kitartó buzgalom — s törhetlen hűséggel viszszük a nemesitési munkásság fáradalmait, nem lehetvén oly szerencsések: hogy örömtelt üdvözletünk — a mély hódolatunkat Nagyméltóságod kegyes szine előtt élőszóval fejezhetnők ki; azért igazgatónk elnöklete alatt f. hó 17-én tartott rendkivüli tanácskozmányunkon szivünk legbensőbb és egyező gerjedelme szerint elhatároztuk: misserént f. h: 19-kének, mint a tél dermesztő fagya után a kikelet ujjáteremtő napjának alkalmából, mely egyszersmind Nagyméltóságod védszentének névünnepe, helybeli összes kath. tanintézeteinkben, hogy a serdülő ifju-nemzedék az alkotmányos uj korszak hajnalának, mely oly soká sanyargatott édes hazánk fölött derengni kezd, átszellemitő sugarait kegyeletes érzülettel felfogni eleve megtanulja, hálaadó isteni tisztelettel ünnepeljuk, a üdvözlő hódolatunkat Nagyméltóságod kegyes szine elé föliratilag beterjesztendjük.

Üdvözöljük tehát Nagyméltóságodat, mint a magyar kir. felelős és független kormány egyik kitünő tagját, s hazai tanügyünk fölavatott legfőbb vezérét, kinek nemes keblét a hazafiság és ügyszeretet szent tüze hevitvén, éber észlelés s komoly tanulmányozás folytán nyert mély tudománya — s alapos ismereteinél fogva honunk szebb jövőjének s nemzetünk jóllétének legnagyobb biztositékát a jól és korszerüleg vezetett nevelés- és közoktatásban keresendi.

Üdvözöljük Nagyméltóságodat a határtalan tisztelettel párosult hódolat kegyeletes érzületével, kérve a mindenhatót, hogy Nagyméltóságodat a hazai tan- és neveléügy fölvirágzása iránt országszerte táplált szép remények valósithatására sokáig éltesse.

Nagyméltóságod magas kegyeibe ajánlottan örökünk

Nagyméltóságu báró, mélyen tisztelt miniszter urnak, kegyelmes urunknak.

Nagy Kanizsán, marcz. 17: 1867.

hódoló szolgái:
KÖNNYE ALAJOS s. k.
igazgató,
s az összes tanári és tanitói kar.

A vallás- és közoktatási magyar kir. miniszternek kegyes leirata Könnye Alajos nagykanizsai gymnasiumi és elemi tanodai igazgatóhoz.

Ő császári s apostoli királyi Felsége engem kegyesen a vallás- és közoktatási ügyek vezetésével bizván meg: a kanizsai gymnasiumi és elemi tanitói karnak ez alkalommal hozzám intézett, folyó évi marczius hó 17-én fölküldött szives üdvözlő iratát örömmel és köszönettel vettem.

A kezeinkbe ismét visszaadott közügyeink közt alig van fontosabb, alig gondosabb figyelmet igénylő, mint a sok irányban elmaradt szellemi érdekek fejlesztése, a népnevelés ápolása, az általános erkölcsi emelkedés előmozditása.

Én a fejedelem bizalma folytán reám ruházott tárczát, az elvállalt kötelességek élénk öntudatában, azon szándékkal vettem át, hogy hazai intézményeink s a mivelt külföld szellemi vivmányainak figyelembe vétele és okszerü elvek alkalmazása által tőlem kitelhetőleg megtegyek mindent, mi hazánk elmaradt mivelődési ügyét állandó virágzásnak indithatja.

Az összes hazai tanitói karnak e nagy munkában kiváló szerep jutott, s a midőn annak hazafias szellemü fáradhatlan közreműködését minden körülmények közt bizton reménylem és várom, ugy lehetnek meggyőződve, hogy minden hazai s igy a kanizsai tanintézetek s testületek érdekeit is folytonos figyelmem kisérendi, mit szives üdvözletem s köszönetem mellett az üdvözlők tudomására juttatni kérek. — Budán, 1867. évi marczius 27-én.*)

b. EÖTVÖS JÓZSEF, s. k.

Minden igaz és hü magyar embernek legszentebb feladata ezentul a magyar alkotmányt anyagi és szellemi erővel megőrizni.

Annyit tesz ez: hogy

„minthogy a magyar felelős miniszterium által elháritva lőn az egyetértés és kiegyenlités legfőbb akadálya; az alkotmányosság alapköve le van téve; a jogvesztés elmélete el van ejtve; a jog folytonosság helyre van állitva; az összes birodalom biztonsága hazánk önállóságával összhangzásba van hozva, s ennélfogva ezentul a jog és igazság kormányzata leend a közös eredmény, következik, miszerint a magyar felelős miniszteriumot bizalmas egyetértéssel, és közös szeretettel támogassuk, ha mindazoknak állandóságot akarunk szerezni.“

Bizalmas egyetértés és kölcsönös szeretet nélkül hiányos a társadalmi élet összhangzása, hasonló ez állapot azon súlyos szenvedéshez, mely az élet szabatos menetét fenekestől feldulja. Következik ebből, hogy a m. magyar miniszterium eddigi és ezentuli alkotmányszerü működésének csak ugy adhatni állandó szilárdságot, ha a haza keblében az annyira megtört bizalmas egyetértést és kölcsönös szeretetet magunk közt ujból visszaélesztjük, egyesitendjük, s ezt teszszük alapjánál az alkotmánynak. Ebből fog kifejlődni a nemzet és kormány közt szükségelt azon bizalmas egyetértés és kölcsönös szeretet, mely életője leend az annyi viszontagság közt visszanyert alkotmány megszilárditásának.

Fő szükséglet a többek közt e szerint az is, hogy mind az, aki e hazában becsülettel élni vagy halni akar, legyen bizalmas először önmaga, aztán honfitársa és végre kormány hatósága iránt. Állandó és hü szeretettel viseltessék hazája s alkotmánya iránt, tántorithatlan bizzon az isten hatalmas kegyében, ki az igazságunk oly fényes győzelmet szerze, bizzon a hazának összes képviselő testületében, de legkivált azon nagy bölcsben, ki viruló ifju korától a jog és igazságért küzdve, most dicsőségének tetőpontján áll; azon államférfiuban, kinek bölcsessége, józansága és értelmessége előtt más nemzetekkel még fejedelmek is tisztelettel hajolnak meg; a magyar nemzetnek diadalmas atyjában: Deák Ferenczben, Zalamegye szülöttjében.

A ki ezt tenni vonakodik, az nem méltó arra, hogy a nemzet kebelében, egy alkotmányos hazában, mint honpolgár eltüressék, számüzés legyen annak jutalma.

Mindezek után oda járul legforróbb óhajtásunk, hogy minden, de legkiválóbb Zalamegye közönségének érzületeit egyáltalán Deák Ferenczs szellemе hassa át, s ez legyen azon sarkalatos elv, melynek alapján „bizalmas egyetértéssel és kölcsönös szeretettel támogathassuk a m. felelős magyar miniszteriumot, hogy ezentul a társadalmi élet összhangzásban kormányoztathassék a haza, nemzet és fejedelem jövő boldogságára.“

Levelezések.

Pest, 1867. apr. 18-ik.

Két körülmény által nevezetesek a jelen pillanatban a fővárosi élet mozzanatai. Egyik a koronázás, másik a szabad sajtó. T. olvasóink közül azok, kik fővárosi lapokat is olvasnak, látják azt az fényes kiszélesülést, a végtelen pompa végtelenül tünni akarást, mely itt mindenkit magával ragad. A büszke szélős örül kezdve az utolsó varró lányig, minden, ki a koronázásra készül. Az szabászok be kerülő élist és fényt fog kifejteni saját magát, kocsiját és lóvai pazar öltözékben, czifra ruháso nyari köntösét ez napon akarja elbálni fölvenni.

A kit hivatala, vagy szive vagy szellemе nem bocsát a koronázás fényszigetéhez, az e vagy ama czimmel kivül maradtak, hogy bár mi távol csak 6 is a szivére tömegben tartozik, kalandozva a liu dámák szétü pénzes emberek nem tudják mi módon

*) Midőn ezen helyi érdekeinkre vonatkozó kettős okiratot a „Tanodai Lapok“-ból „Közlöny“ünkbe átvesszük, egyuttal azon több oldalról nyilvánult kőérdeklődést óhajtjuk jelezni, mely azon honpolgári nászban fészpontosul: Vajha algymnasiumunknak fő-gymnasiummá leendő megalapitása körüli teendőkkel foglalkozó helybeli t. cz. bizottmányunk miután a kibocsátott szálitási ivek beküldési határidőjét régen lejárt, gyülésileg azná jelöli munkálkodási eredményének; hogy a város és az egész vidék magát e nagy horderejü közmivelődési ügy sikeresitésére nagy kedvelő tájékoztatóra; a közoktatási magyar kir. miniszterünkhöz bizalomteljesen ekadatoli kérvényezéssel mielőbb járulhassonak! Az idő eljött!! Szerk.

adják tudtára a világnak, hogy ők is léteznek a koronázás napján? És valószinű, hogy a legszegényebb napszámos is akkor egy[illegible] [illegible] tesz; a a buba [illegible] demagogok ez napon talán hallgatni fognak az árok utczai hazafias korcsmában.

Az iparosok részéről rettentő sürgés, forgás, készülődés mutatkozik, kocsigyártók, nyeregszíjgyártók, szabók, szücsök, réz-, arany- és e fut-művesek éjjel-nappal dolgoznak, és csak egy eszme, egy czél lelkesiti őket — a koronázás!

Csodálatos nép ez a magyar nemzet! Még nem is bizonyos az idő: május, junius, julius vagy augustus hónapban készülhet-e el az inauguralis diploma — ugyan ki mondhatja ezt meg akár ma, akár holnap? És mégis annyi látszik, hogy a nép forró vágygyal sietteti e napot, melyen a király, a magyarok királya háromszor fog megesküdni az örök isten nevére — az összes nép előtt, hogy az ország alkotmányát, jogait és törvényeit sértetlenül tiszteletben tartja és tarthatja. . .

A másik körülmény, mely napjainkban annyira feltünő a szabadsajtó. Husz év óta nem érezte hatását a magyar közönség és soha sem akkora mértékben mint most. Különösen a husz év óta minden változásokat nyugodtan és zavartalanul át élt s a megyéken meghasasodott, és a fővárosban elfonnyadozott vén bürokraták, ha kissé lelkiismeretök csipkedése is hozzá járul, rettentő félelmeket állanak ki; és Batty az oroszlának ketreczében, vagy az ártatlan elitéltek a hétfejű sárkányok torkában és a kassa tömlöczök szélein nem szenvedtek annyi kint és gyötrelmet, mint azok a szerencsétlen emberek, kik most a szabad elvü lapok, nemcsak minden czikkétől, hanem minden betűjétől, kenyeröket, állásokat, nyugdijokat, söt isten legyen irgalmas árva lelköknek még életöket is féltik. . . És ez természetes a Bach és Schmerling kor kripta csendességű (és rothadást illatozó) politikai életéből az Andrassy féle zajongó, életdus eleven ifju életbe dobatni nem kis tréfa, a kényelmet annyira megszokott apró szarnokoknak! Boldog az, ki akkori szolgálatai mellett is magán jellemét, becsületét és lelkiismereti tisztaságát megtudta óriáni! . .

Lehet, hogy a hirtelen szabadság miatt egy-egy iró néha egy-egy sorban fékét veszt, de általában a régi rendszer emberei iránt a sajtó nagyon is kiméletes — teljességgel nem gyakorolja a boszu politikáját — s ugy látszik, érzi a sajtó, hogy hivatása sokkal magasabb czélokat tűz ki [illegible]!

E két körülményen kivül minden mozzanat csaknem eltünik, s nem is igen van mit irjak, egyéb, minthogy kedves olvasóimnak boldog ünnepeket kivánjak.

F. L.

Pest, april 10-én 1867.

Körlevél
a t. biztositó közönséghez.

Az első magyar általános biztositó társaság — Isten segitségével — a biztositó közönség egyre növekvő részvéte, s folytonos [illegible] [illegible] oly szerencsés helyzetbe jutott, hogy 3,150,000 frtnyi alaptökéje mellett, a lefolyt üzlet év végén, a tüz és szállitmányi osztály részére fél millió, a jégosztály részére pedig 200,000 frtnyi tartalék és segéd tőkéket is már kiszegithetá. E kedvező eredményt, mely a felek irányában a [illegible] [illegible] tetemesen növeli, [illegible] [illegible] alapszabályainak azon rendelkezése melynél fogva az összes nyereménynek több mint egy harmada vagy is 30%, volt évenkint a tartalék és segédtőkék [illegible] fordítandó. E szerint a nyeremény oly jelentékeny része fordittatott a felek biztositékául szolgáló tartaléktőkék képzésére, mennyit egyetlen egy társaság nem tart vissza jövedelmeiből e czélra.

E kedvező eredményt tartva szem előtt a társaság [illegible] tűzött azon czél felé, melyet a jég elleni biztositások meg[illegible] [illegible], t. i. hogy a jég elleni [illegible] [illegible] körben terjesztve [illegible] [illegible], hogy minden [illegible] [illegible] az [illegible] [illegible] a kisebb birtokosok s [illegible] [illegible] is lehetővé tette [illegible] [illegible] való részesü-[illegible]

[illegible]

...mányében fognak részesülni azon esetre, ha termésök a jövő évben is társaságunknál biztosittatik.

A nyereményben részesités akként történik, hogy a felet illető nyeremény-rész, a következő évi dijfizetéskor a dijba fog betudatni. Ha azonban a dijilletőség kevesebbet tenne mint a nyeremény, melybe a fél részesitetnék, ez esetben a fél nem követelheti: hogy a fölösleg neki kiadassék, hanem ez a társaság javára marad. Ez által — nyeremény esetében — a fél a rendes dijnál kisebb dijt fizetend már a következő évben, és évről évre, ha a biztositást folytatja és ha nyeremény lesz.

Egyelőre a feleket illető nyeremény-rész a tiszta nyeremény 20%-ja lesz; a tiszta nyeremény pedig ekként állapittatik meg: a jégdij bevételből levonatnak: 1) a kárösszegek, 2) a kárfölvételi költségek, 3) a kezelési költségek, minők a jutalékok, hivatalnokok fizetései, 4) az ezen jövedelmi ágra eső adó, 5) a kötvényben kitett illetékek. Az ezek leszámitása után fennmaradandó tiszta haszonnak 20%-ja vagy is ötödrésze a kártéritést nem nyert biztositott feleket illeti, s az általuk befizetett dijak arányában fog köztök felosztatni, vagy is mint mondtuk, mindig a következő évi jég-dij fizetésbe betudatni.

Hogy pedig az illető biztositó felek is tudhassák mennyi esik rájok a nyereményből, évenkint részletes kimutatások fognak a jég-üzlet eredményéről a közönség elé terjesztetni, melyekben pontosan meg lesz határozva mind a biztositott feleket együtt illető nyeremény, mind azon rész, mely a befizetett dijak 100 vagy 10 frtjára esik. És hogy e nyereményrészre minden biztositott fél számolhat; annál fogva remélhető, mert — mint mondottuk — a segédtőke már kiegészitett, s ennél fogva az ennek alakitására szabályszerüleg elrendelt levonások megszünnek. E nyereményre kilátás lehet annál fogva is, mert ez ujabb kedvezmény bizonyosan nagyobb elterjedést szerzend a jég elleni biztositásnak.

Ha tehát a nagyobbodó bevételek a szerencsés üzlet folytán a nyeremény is nagyobbodni fog, a biztositó fél szintén mind kevesebb dijt fizetend a jövő években, és pedig nem csak azért, mivel a felek a nyereményben részesülnek, hanem mert a közönség részvétének növekvése esetében a társaság ujabban indittatva fogja magát érezni, hogy biztositott feleit több kedvezményben is részesitse.

Ekként biztositott feleink, mint a jégüzlet nyereményének osztályosai mint szorosabb viszonyba lépnek társaságunkkal. E viszony megerősitése pedig természetesen maga után fogja vonni a tüzosztály üzletének is nagyobb kiterjedését, a mi majd, — főkép ha a tüzrendőri viszonyok javulni fognak — oly helyzetbe juttathatja társaságunkat, hogy a tüz elleni biztositásoknál is több-több kedvezményben részesitse közönségét.

Tisztelettel maradunk

az első magyar általános biztositó társaság igazgatósága

HAJÓS JÓZSEF,
alelnök.

MANNÓ ISTVÁN, igazgató. LEVÁI HENRIK, vezér igazgató.

Kaposvár, 1867 apr. 14-én.

Épen Kaposvárott levén, felhasználom az alkalmat, önnek mult évi deczember 14-én irt levelére sietve válaszolni.

Ön levelében Nro 1 egy jól iskolázott gyakornok, Nro 2 egy jó magyar könyvvezető, Nro 3 egy segédszerkesztő hiányáról panaszkodik.

Omnia [illegible] perfectum, mondák az egykori dicső ősök, kiknek ezen felül azt az épen nem dicsőithető helyzetet köszönhetjük, melynél fogva magyar hazánk mostanság minden országnak beillik, csak annak illentődtethetik be legnehezebben, aminek nevezsék.

Sokszor elgondolkozom miként lehetett, hogy ez minden nemes tulajdonokban kitűnő nemzet, mely ha szükség kivánta csekély számát sokkal felülmuló hatásra volt képes, [illegible] és vagyon; szóval: mindenek birtokában amivel még kisebb nemzetet is nagygyá tenni, — most oda jutott, miként csaknem azt kérdezik tőle, hogy: mit keres itt?

Azt mondják, hogy kiveszett az ősök magva, korcs unokák léptek helyökbe.

[illegible] oly nagyok voltak, hogy az unoka [illegible] ha néha felpillant.

[illegible], hogy mindegyik nagyobb akart lenni. Versenyeztek a nagyságban, [illegible] repkedtek; mintsem hogy hazájokat [illegible] [illegible] [illegible]; annak s annak [illegible] [illegible], valóságos érdekeit belátthatták volna. Mig az aiatt a föld [illegible] [illegible] megfelelőleg forog s a [illegible] földé ki — vagy csaknem kiek-[illegible]

Valjon ki a bűnös ama dicső ősök, vagy korcs unokáik?

Gyökér okolhatja-e a fát, vagy a fa a gyökeret, vagy mindkettő a légét és földet.

Valjon az unokákat okolhatjuk-e, hogy nem tudnak őseikhez hasonló nagyok lenni, vagy az ősöket, kik csak ily korcs utódokat voltak képesek nemzeni?

Vagy nem voltak az ősök nagyobbak, vagy mi nem vagyunk bünösebbek.

Megengedjen, majd eltértem a tárgytol.

Ön egy jól iskolázott gyakornokot ohajt, s kivánja hogy én ajánljak valakit. — Persze a betü nyomáshoz. stb.

Ha ön csak egyszer is volt volna Somogymegyében, alig ha kivánná most tőlem, s illetőleg Somogymegyétől ilyet.

Hát nem tudja ön, hogy Somogymegyének épen a 976-dik évben épült iskolája? Mert mondom, ha ezt tudta volna, aligha merte volna óhajtása teljesülését épen Somogyból várni.

Mert miként is lehetne várni tőlünk, kik 976 évig iskola nélkül voltunk, s annyi század alatt mindenek mellett, épen ez egyre nem volt pénzünk, most mi azonnal önnek nem is iskolázott, hanem jól iskolázott gyakornokot adjunk.

Várjon ön mig a fiuk atyja előbb megismeri, hogy a mostanság már nem csak kolbászszal él az ember fia, hanem ige is szükségeltetik a gyermek neveléséhez. Továbbá mig a gyermekben amaz ige testté is válhatik.

Addig pedig nyomtasson ha van mit, szedje a betüket, corrigáljon sat., majd ha az apák minden nyomtatni valót elvégeznek, s az unoka odahaza semmi nyomtatni valót nem talál, majd akkor jut önnek még a betü nyomtatáshoz is elég. — Csak addig neveszitse el türelmét.

A mi a jó magyar könyv vezetőt illeti, olyakat tudnék ajánlani, kik tőlem a jó könyveket sub titulo; olvasás végett elvezették, s vissza nem vezették. De olyat, kit a könyv jól vezetett volna, bizony bizony igen keveset vezethetnék.

Mai világban még mindig ha nem lelkészi pályára, akkor bizonyosan prókator, doctor s más féle „tor"nak nevelik az apák gyermeköket; s midőn az apa nagy áldozattal át vitte gyermekét a tanulhatás tengerén a pénzetlenség szigetére: Csak akkor látja be, hogy ama tenger mindent elnyelt, a mi eme szigeten használható lett volna; s hogy gyermekét urrá nevelte, de nem pénzes emberré, más szavakkal olyan emberre, a ki a pénzt igen tudja elhasználni de nem használni.

Késő bánat — — — — azt mondja a magyar

De mikép is juthatott önnek eszébe Somogyból kivánni gyakornokot és könyv vezetőt.

Kérjen ön szolga-birónak való embereket küldünk egy pár szekérrel, kérjen megyei esküdt candidatusokat, azzal is rendelkezünk egy hajó terhével, ha ezekből ötven darabot elvisz, kap kedvezményül 20 darab jegyzőt. Ha pedig 100 darabot volna kedve megrendelni ezen czikkből, akkor 20 darab jegyzőn felül még 20 darab utbiztost is küldünk, mint rendkivüli kedvezményt, a szükséges ulkaparókkal együtt.

Csomaglásért semmit se kivánunk.

Végül 5—6 egészen felszerelt Steueramtunk volna a szükséges személyzettel együtt „sum Ausverkauf."

Figyelmeztesse ön a közönséget ezen a több emlitett körülményekre annál inkább, mivel aligha lesz alkalmok hamarjában ily olcsó áron ezen czikkeket beszerezni, s mi sem adnók, ha nem volna szándokunk helyiségünket tehetségünkhez képest a legujabb divat kivánalmai szerint ujból felszerelni.

A mi önnek 3-ik panaszát illeti bizony erről se lehet segitenünk, miután egy vidéki lap mellett a segédszerkesztőség aligha jövedelmez annyit is, a mennyi a czigányra szükséges. — Pedig azt csak tudhatja, hogy ezek is isten teremtményei, jó hazafinak ezekről is gondoskodnia kell. S hogy mi e részben igen kitünő hazafiak vagyunk: bizonyságunk Gábor gyerek, Bizi Ferkó, Fábián, s többin kivül, kidült bedült kerítéseink, s azon nemü csekély terhek: melyek miatt birtokaink, ősi gazdáikat hütlenül elhagyva, lassanként Ábrahám kebelébe jutnak.

Végre szomoruan kell önt értesitenem, hogy szemeim nagyon meghibásodtak, gondolja csak az estve még a kávéház termében jól látok, gondoltam elmegyek [illegible] Gundlékhoz, tán akadok valakire a kivel politikai hajbakapást kezdhetek. Hát a mint az utczára lépek, ugy elhomályosodtak szemeim, hogy lépésnyire se láthattam, no ezt még nem tapasztaltam magamon, azt meg elnem hihetem, hogy a megye fővárosában a lámpák nem gyujtatnának meg. Mert hiszen ma látjam, hogy van egynehány. Csak azt nem foghatom meg, hogy épen a kaposvári utczai lámpák [illegible] nem [illegible] szemeim, holott szobában a gyertyák mellett jól látok. — Bár csak tudna ön valami jó orvosságot ajánlani. Tegye meg, kérem szépen*)

PIJANOVICS P.

Zala-somogyi hirek.

△ (Értesités.) Zalamegyei gazdasági egylet részéről f. é. april 23-án délelőtti órákban a költségvetés elkészitése s egyébb tárgyak elintézése végett Zala-Egerszegen igazgató választmányi ülés — annak bevégeztével pedig azonnal közgyülés fog tartatni, miről t. cz. egyleti tagok értesitetnek s a tanácskozásra tisztelettel meghivatnak.

Kelt L. Tomajon april 9-én 1867.

HERTELENDY KÁLMÁN
egyleti elnök.

△ (Ujonczozás.) Hirlik, hogy nálunk május hó közepén kezdődik az ujonczozás.

△ (Vásár) F. hó 15-én tartott országos vásárunk, némely tárgyra nézve, meglehetős volt, különösen a fűszerkereskedők és ruhanemárulók jó keresletnek örvendettek. — A vásár közepett rendkivül nagy zavart okozott egy bivai kiszabadulása, mely a maga módja szerint: tört, zuzott, a járókelőket megszalasztotta, az árucsikkeket a nyilt [illegible] [illegible] [illegible] robant, s az ott szétfőzés végett felállitva levő butort felforgatá, csakis nagy bajjal lehetett láncra keriteni.

= (A megyei hivatalra készülőknek) ajánlja Wajdits József könyvkereskedő dusan felszerelt raktárát, melyben minden ujabb és régibb törvénykönyv — szabott árért — feltalálható; vidéki megrendelések is pontosan és gyorsan teljesittetnek.

= (Mexicoiak.) A szerencsétlen pünkösdi császárság néhány bajnoka Kanizsára érkezett, szegény fejek nem irigylendő állapotban jöttek vissza, és Mexicóban látottakról hajmeresztő dolgokat beszélnek.

△ (A tavasz) kedves hirdetői — a fecskék — tájékunkba is megérkeztek; tartós szép idő remélhető.

△ (Z. S. K. hiányzó számai.) A kiadóhivatal felkéri e lapok t. olvasóit, ha a mult 1866. évi 6- és 7-dik szám birtokukban van, sziveskedjenek azt a kiadó hivatalhoz beküldeni, hol a fentnevezett számok példányonként 25 krjával köszönettel beváltatnak.

△ (Zala megyei főispán.) Értesültünk, hogy mélt. gróf Szapáry Géza főispánunk f. hó 23-án érkezik Pestről Kanizsára, es alkalommal városi tanácsunk élén a lakosság őt az indóháznál örömmel fogja üdvözölni, — a megye részéről a fogadtatás ugyanaz nap Szt.-Ivánnál leend.

△ (Megyei mozgalmak.) F. h. 18-án Söjtörön ismét értekezlet tartatott, és azt határozták, hogy a többség Barcza Sándort első, és a kisebbség Sümeghy Ferencz képviselő urat másodalispánnak választja.

△ (Városi ügy.) Városunk tanácsának értésére esett, hogy kormányunk az állami telket (a mostani Zöldfakert) eladni kivánja, s helybeli takarékpénztárral egyesülve, a megvásárolhatás érdekében azonnal értekezletet tartott, és azt határozta: hogy az emlitett telek egy jobb jövőre valamely hazai épületnek, megyeháznak stb. fentartható, és ez érdemben a város részéről Babochay János városbiró, és Hegedüs József a takarékpénztár részéről pedig Szép Károly és Guttmann urak küldöttségileg mentek Lónyai Menyhért pénzügyminiszterhez, ki e küldöttséget szivélyesen fogadta, a kérelmet helyesnek találva, kivánatuknak eleget tett; ő [illegible] [illegible], hogy a kormánynak szivén fekszik a rég tervezett pest-fiumei vasut — mely Kanizsán át menend — mielőbbi kiépittetése. Adja az egek ura e szép törekvést, hogy mielőbb teljesülhessen.

= (Hibaigazitás.) Mult számunkba néhány értelemzavaró sajtóhiba csuszott be, ugyanis a „Z. S. Hirek"-ben, t. Fakk ur neve nem Fakk Lukács, hanem Fakk Oszkár-nak olvasandó; továbbá az „Inkei levélben" b. Zör helyett b. Lör olvasandó, és ugyanazon hasábon a költemény előtt levő utolsó mondatból a „n e m" szó kimaradt, tehát igy olvasható: „A hajtóvadász valóban nem lehetne stb.

Kaposvár.

h. Megyénk közszeretetű főispánjának f. hó 11-ről kibocsátott felhivását, melyben az 1860-dik évi deczember 20-án megválasztott somogymegyei bizottmányi tagok f hó 24-re bizottmányi ülésre s 25-re a megyei tisztikar megválasztására s ekként alkotmányos jogaik ünnepélyes gyakorlatára Kaposvárra egybehivatnak, — a na-

*) [illegible] [illegible] [illegible] egy Hajós Kleiss schlesist [illegible], [illegible] [illegible] mindkét városban a [illegible] [illegible]. Szerk.

pokban beosztották azót. Itt lesz tehát nemsokára az érdekes nap, mely elé annyian nésünk reménytelijesen.

h. F. hó 8 án a helybeli ügyvédek távozó kartársuk Kozma Sándor miniszteri tanácsos tiszteletére bucsu estélyt rendeztek a casinó helyiségeiben. A szivélyes estén a helybeli oklevelesek jogtudók a vidékről is néhányan vettek részt. Nem mondhatjuk, hogy vigan, mert ez ellenkeznék a bucauzás fogalmával, de kedelytelten folyt le az est. A távozó s közszeretet és tiszteletben részesülő tanácsos ur, Szabó Kálmán, Szebényi Lajos s többen igen szép toasztal tolmácsolták a meghatottság érzelmeit. Az esteli elött pedig a helybeli dalárda tisztelgett bucsú-serenaddal volt elnökénél, ugyan Kozma Sándor urnál.

h. F. hó 13 án reggeli 3 és 4 óra közt a hosszu-utczában tűz ütött ki s egy ház elégett. Es alkalommal tapasztaltuk ismét azt, mily gond fordittatik nálunk a közrendészeti ügyekre. A fecskendők és lajtok a tűz szinhalyére vonczoltattak ugyan nagy késön, midőn már menteni való nem volt, hanem akkor is fecskendő és lajt üresek voltak, a báméz tömeg tétlen gyönyörködött, hogy a sajtárszám hordott vis minduntalan kifogyott a csőből s csak ködfelhőt prüszkölt a még asiporkázó omladékokra. Majd most tele lesznek két hétig a kádak és lajtok, mig egész nyáron aztán ismét üresen állnak a érkesnek a netán történendő tüshöz. Csak magunk kárán szeretünk mi tanulni nol

h. Aprilishes méltó időjárasunk van. Midőn e sorokat irjuk szép napfény dereng, egy negyeddel elöbb pegig dörgött, villámlott, esett a jég, tombolt a szivatar. Kora dörgés és villámlásnak örülni szokott a gazda. . . majd meglássuk.

h. A „Somogy" szerkesztője, ki szerkesztője egyszersmind a „Virágok albumának" is, és szerzője a „daguerreotyp" és „porladó szív levelei" czimü könyveknek és több cadenczióknak, ugy is, mint a helybeli nyomda nagy mestere, és az irodalom e vidékbeli kizárólag szabadalmazott bajnoka, mindent kicsinyelő, és fenhéjazó charlatanként nekirontott Tedeschi „virágok albuma" feletti birálatának, idézett lapja april 9-ki számának „Ujdonságok" alatti rovatában. Persze, hogy soral sem a birálatot magát meg nem czáfolják, annálkevesebbé a „virágok albuma" silányságát el nem ismerik, hanem mint előre láttuk s jeleztettük. Tedeschi személyét megalmazák. Tedeschi megbirálta a virágok albumát és nem bántotta Robor ur személyét, — a mennyiben azonban hajlandónak látszik ezt is kitenni R. ur, szavát birjuk Tedeschinek, hogy a személyes kérdések megoldására is kész és ha taglával nem is, de elég alkalmas fegyverekkel birand az ügy elintézésére. — Mindenesetre pedig sajnálatát fejezi ki, hogy a birálat alá vett mü átolvasása a megbirálása által idejét veszategette.

h. R. Szentkirályon mérgezési eset adta elő magát, bizonyos Gál Éva személyében. Bár a két tettes nő elszökött, ezek vallomása hiányában is gyanitják, hogy a büntény magzat-elhajtásra volt czélozva, mi pem sikerült a maga az elöbb nevezett G. É. mint anya esett áldozatul a czéluak. Arra a cok Zalai burusló banyára jó volna egy kis gondot forditani.

h. Mult hetekben az égáll járásban is nagy jég esett. Hallomás szerint lapátolni lehetetta jeget. Inkább most mint késöbb!

h. A párisai kiállitás megszemlélésére városunkból is többen készülnek a Pestről indulandó kéjvonattal elutazni. Ajánljuk hazafiságtoknak ezen jelszó és czéltudósszerint lehetőleg legárdekesebb kirándulást.

Fővárosi és vidéki hirek.

(A koronázás.) Az ünnepély programmjáról és idő szerint következő megállapodást közlik. A koronázás maga s az azzal összekötött felkenés a plébániatemplomban, a lovaggá és sarkantyus vitézzé való avatás a garnisontemplomban fogna történni. Az elöző szertartás után a koronázási menet a bécsikapu-utczán vagy az országház-utczán át a garnisontemplomhoz fog járulni. Es alkalommal a király és királyné gyalog lépdelnek a menettel. A második szertartás után a király spanyol szürke ménre ül, a királyné pedig a nyolcas szürke fogatu koronázási kocsiban fogja helyét a főudvarmestorná szamkszi ülvén vele. A menet most az uri-utczán át, a fő-utcza mellett, az Albrecht-ton és a láncshidon át az al-duna-ceskpart hosszában a belvárosi plébániatemplomba jut. Itt az elkészitett állványon a király letszendi az esküt, honnét aztán az egész menet a városháztéren a váczi- és Dorottya-utczán át visszatér a láncshid térre, a hol a koronázási dombon a kardvágás fog történni. A szertartások befejezte után Ő Felségeik a király és királyné a koronázási kocsiba ülnek, a menet ugyanazon rendben visszatér Budára; a láncshidtól kezdve egész föl Budára a várig, sorfalat fognak képezni a koronázáson résztvevők. — Pesten 50 fiatal emberből álló bandérium van alakulóban. Ezek a királyné szinében lesznek öltözve. Tudniillik ezüst zsinorzatu világos kék huszárkákat viselnek a lódlaszitmókely szintén ily szinüek lesznek. Banderistákul eddig 80-an jelentkeztek, de e számot 100-150-re akarják emelni. — Királyné ő fge bizalmasan tudatta a magyarhoni hölgyekkel, miszerint tekintve az ország anyagi helyzetét, óhajtaná, hogy a koronázás alkalmával minél nagyobb egyszerüség által tünődköljenek.

— (Gyászhir.) Purgstaller Kál. József, a kegyes tanitórend tartományfőnöke, a m. tud. akademia rendes tagja, több bolcsészeti nagybecsü munka szerzője, f. hó. 11-én este, hosszas es kinos szenvedés után agylágyulás következtében elhunyt. a nagytudományu és magas müveltségü férfiu halala érzékenyen sujtja nem csak a rendet, melynek szeretett és tisztelt főnöke, hanem a tudományt is, melynek hivatott és fáradhatlan munkása volt. — Hült tetemei szombaton délután 4 órakor tétettek a budai Krisztinavárosban létező Schwarzer intézetéből a kőszirkertbe örök nyugalomra. Áldás emlékére!

Nyilt levél

Singer Samu urhoz.

Ünnek f. évi april hó 6-án hozzám intézett levele tudósitott arról, hogy azon nyomdai correctio, mely Ünnek saját nevem aláirásával küldetett, Grünbaum Miksa helybeli izr. tanitótol származott.

Ily minden képzeletet felülmuló arczátlanság ellenében szükségtelennek tartom az Ön által ajánlott elégtételt Grünbaum Miksától követelni.

A gyáva tehetetlenséget, mely a legaljasabb eszközöket képes felhasználni, hogy saját képzelt dicsőségének leromboljá át megbocsulhassa, csak sajnálni tudom; de sokkal büszkébbnek érzem magamat, semhogy ily jellemtelenséget megbocsulni erdemesnek tartsak.

Ön ugy hiszem, egyetért velem e tekintetben s szükségtelennek fogja tartani Grünbaum Miksa saját nevem alatt czakközlött correctiot, melyek miatt az emlitett egyén saját tanitványai előtt pirulhatna, bövebb figyelemre méltatni. Ily egyén iránt csak egy érzet birhat tulsulylyal kedélyünkben s ez a megvetés, mely minden további érintkezést kizár.

Ez az, mit Önnek legutóbbi magán levelére feleini szükségesnek tartottam.

Fogadja szives üdvözletemet, a közszemlemet barátságos tudocitásiárt.

Gr. STENO.*)

Nyilt tér.

Kedves dolgot vélünk teljesiteni, midőn egy korszerű hazai vállalat sikerülteről bisonyságot tehetünk.

Mi ugyanis a radványi gőzmalmot hasznobérbe vévén fel, hol csupán franczia malomköveket találtunk, mely kövek minthogy sima őrlésre nem voltak eléggé alkalmatosak a malom elhagyatott állapotba jutott; mely bajon mi segitendők Lácsay Szabó Károly úr sárospataki gyárából egynehány pár kovar malomkövet szereztünk, melyek nékünk annyira jól sikerültek, mikónt amellett, hogy azok a legtökéletesebb liszteet kénzitik, egy pár 48" hü 24 óra alatt 160 pozsonyi mérőt őröl le: melyszerént bátran lehet állitani mikónt sima őrlésre a sárospataki sejtes kovar malomkövekkel semminemű sem bel, sem külföldi malomkövek nem versenyezhetnek.

Kelt S. a. Ujhelyben, marcz. 30. 1867.

MOLNÁR ADOLF, s. k.
DENK JÓZSEF, s. k.

Nyilt posta.

Kaposvárra. A tárgyalt levelet utnak Inditottuk.
K. Sándor A köszöneteket szivesen fogadtuk és föl is használjuk.
Vélegy. A vezérczikkek elkülöldést kérjük
B. A. Szombathely Adjon hirt-hollétéről.
V. S. Keszthely. Ide sokáig nyugszik Ön tolla.
V. J. Tapolcza. Hol maradnak az igért balatoni levelek.

TÁRCZA.

Merengés.

Merengve állok dült tető felett
Sümeg-várrom, bus omladék.
Elmém a messze, messze multban száll,
Midőn álltál ragyogva még!

Mint büszke sas, a fellegek közül,
Néztél el a vidék felett,
Somló, Csobánez, Rozi és Tátikán
Nyugodt kevély tekinteted.

Haj! még akkor rom létone nem ült
A mostan elpusztult tetőn,
Vig kedv zaja tombolt falad között,
Vig kedv zaja téren, magu...
Szabad magyar, hatalmas és nemes,
Szágalda azót villám lován,
Kard villogott kezében vész ha jött,
S dicső nevet szerzett ezután.

Szép volt a multi, mint ifju álma szép,
Melyet isteség küldé rá...
Szép volt a mult... de mint álom tünő;
Elfünt... ki mondja meg hová?
Hir és dicsőség merre tünt-tek?..
Avagy talán elhunytatok?
Igen, örökre el... e romfalak
Mutatják nagy sirhalmotok!

Megdöltél oh szegény, szegény hazám!
Dülöndben is oly nagy vagál!
Hiszen az óriás, ha veszni kell,
Hátran a vészzel szembe száll;
Elhultanak a bajnokok, hiszen
Csatájok óriási volt...
Mohács, Mohács, te gyászos honfi-sir
Meződön hány hős vére folyt!

Oly szép, gyászában is oly szép a mult,
Oh mert dicsőség fonyja át.
A nagy ősök dicsőült szellemi
Lengik körül e szép hazát;
S ez elmerengve lépdelek
E néma nagy romok felett,
Fel-feldobog szivem e szent helyen,
Hol annyi hős elvérezett!..

Elhallgatott az gyász hant-moraj.
Csend szállt a bajnokokra le...
Elhultak ők.. sirjokra még babért
Sem tűzhetett a hon kezе;
S hol egykor, mint bátor sas laktanak,
Most ott bagol huhogva ül,
A fény helyett, a romnak angyala
Sötétben jár a vár körül.

Hol bajnokok harczoltak egykoron;
Most itt vadon burján terem,
Fájdalmasan, mint a vérző kebel.
Feljajdul a föld léptemen;
Haj! tán hol állok egy nemes vitéz
Alhassa örök álmait,
S a szellő mely busan sóhajtva lejt,
Hordozza szív-keserveit.

Aludjatok, aludjatok ti hős
Ti megdicsőült szellemek.
Es elhagyott szegény hazára le
Csillag-szemmel tekintsetek;
Oh nem feled el bennetektet
Oh nem feled es árva hon
Hisz áll e rom, mint nagy emlék szobor
Vérláztatott sirotokon.

BORONGÓS.

Virágok albuma...

Vége.

Verselésünket illetőleg a méret egyálalán valamennyiben hiányzik; — egyben látszik akarat erre, a „Jazmin" czim alattiban, mely két diasztichonból szándékoltatott összeállkettatni, azonban ezzel is megbukott a kisérlet; mert az első sorban:

„Ugyha sza | badba ki | mégy tavasz |
1 2 3

ősz, vagy a | nyárban"
4 5

mely hat lábu alkat volna, a hatodik láb egészen tollban maradt; a harmadik sorban álló taton ismét, — „Ast hissi a jámbor kebled és vállai dona" — a negyedik és hatodik láb első szótagában led és dou hosszuknak vétetvén két lábára szúrtit. Négy sorban, melyben mig czime a nyelvszépség sinca, cég szarvashiba ennyi. A rimek átalán minden választékosság nélküliek: Termetted, szellemed, liliomat-havát, tüzöt, ivét, járásod, társalgásod, olvasottságod, barátságod, bársonyát — hangját, lelkednek — emlékezetednek, ember — egyszer, csak az elsőből „Alos" van kivéve, a ilyen a többi mind.

Magemlitjük még a többek közül a — nem is tudjuk mily osztályu környségbe sorozandó — sajátságos kifejezést a „nazarenusvirágból" melyben ez áll:

„Hosszan uszó selyemruhád
A szivéket igési át." Es borzasztó poezis, — és a „Rhododendronból" a szépség felfogását, mely igy szól:

„Vett az isten összetört habot
Egéről két fényes csillagot,
Hajnalfelhőből egy darabot
S mindezekből téged alkotott.

Található ezeken kivül óriási semmiség, a Reseda, Helistrop — mely egy sétaerdőn, mesőn és ligeten keresztül a porban végződve, — Portulae, Olajfavirág, Kamelia, Lotusban stb. stb.

A nyelvtani hibákat: bőlcsesség, erénnyel, fénnyel, zuggó, fennt áll kimégy stb. stb. nem is emlitjük.

Követi e fotografiákat a „Rósza" X-ről.

Es a rózsáról, mint a királynőjéről irt ismertetés, annak kedvessége s szépsége iránt örök időktől élő elismerést az őkorbeli hagyományokból idézett adatokkal jelelve. Ki nézve azt, miként szerző szorgalommal gyűjtött adatait csakis az őkorbél vesszi, a rózsa jelenleg is tekintélyes állását nem fosztó bővebben, azt nem a menyasszonyok kosszorujába, sem a szerelmes leánykák hajába kedves ékességül nem fűzi, — a mü igen megdöll helyén.

Az ezután következő költemények, a kevésbbé sikerült kivitelü: „A bujdosás végefelé" czimü kivételével, mint: „Szegény szidó leány," „Illarmatos a rét virága" és különösen: „Oh ne szerencsengem" czime és kivitel tekintetéből is, igen csinosak.

A könyvecske zárkövét képezi szerkesztő által prózában irt: „Az első halál" czimü irodalmi aloc. Nem tudjuk mihez sorozni e müvet, azért nem nevezhettük másnak, e azért szólunk röviden tartalmáról, mely áll a „mintyánkból" kibövitve czillagfatja, sötét éj, vihar, villám, mennydörgés, fuldingás, nyilzagó férgek, napfugatkozás, átmok és porszemek borzasztó czatával, — a mely tekintve, hogy az ima egyes szakait a közben közben szereplő ama rémes dolgozatán, nem mindenütt mintegy logikai folyománykép ugyan, de valahogy czak mégis odafércczeltnek, azt gyanitatja velünk. Ugyan mü a nevezett ima feletti ábrándi, ki lói kép, vagy variatio óhajtott lenni. Nem kereswő azt, hogy e thému nem uj, hogy felette mázezer variatióban olvasatnak a hallottunk mérész elmeszülemények; — nem kereswő azt, mennyire legyen szabad azon egyszerüségében magasztos imát alakjából kifurgatni, irództó poezissal, a még irództatóbb logikátlansággal a kontár másolással kigúnyolni: egyszerűn kimondjuk azt, mi az itészet körébe tartozik, miként a rend, alak, felfogás a inlés nélkül, láthatólag gyorsan összetákolt imavariatio, mint irodalmi czélra megnem áll a itészeten alóli habszék. Olujunkat belőle czitáljuk „de szabadita meg a gonoasztól."

És most — igen könnyen és röviden egybefoglalható e részletek után itéletünk az egész könyvről.

Találtunk ebben s64-ik lapon négy-öt jobb költeményt, melyek terjedelme 6-8 lapra rug, a többi, tehát a könyvecske két nyolczad resze üres és válaszatóktalan kadencsia, eddig ismeretlen költői rémképek, melyekben hiszelgés, kifordult czimák, extravagana felfogás, szokatlan frasisok, értheteln szépségek és hieroglif-képek járják örült táncsokat — s melyekben a már fenebb is megjelelt nyelvtani szógletosságokon kivül alábbakkanunk még; alkotattak, kimégy, királyja, meghunnyászkodva; nálánál, örökmagában-féle furcsaságok. — Ekánt tehát — a mü végtelen czekály jobb részét a tetemesen sok határozottan silány elnyelvén, az egészet mint irodalmi rösest elitélnünk kell. —

Minden esetre szivesebben vezettük s szerándottuk birálatunkat a dicsőret s elismerés nyilatkozatával, tudva azt, hogy a birálat, mely nem dicsőrétet ád, a leritkábban találtatnik elismerés, méltánylás, s az óhajtott javitás elfogadásával, — riitán higgadt s elfogulatlan átolvasásnak a szerzők részéről, — sőt a legtöbb esetben gány, visszautasitás, a kisebb lelkűknél plane ellenséges kifakadások s a személy ellen nyers gorombaságok szokták jutalma lenni: mindazáltal nem áldozhatván fel más hagyunknak a hideg igazságot, marázat azon remény is táplálván bennünket, hogy jelen soraink által elitélt mü szerzőjében az irodalom hivatott bajnokát volt szerencsénk találni, ki — bár kevesebb tőkálylyel kijelelték hibáit is a münek mint jóakaró s ránézve eléggé hasznélálható utmutatást fogadandja, a amit birálatunk, a mü vonodult, személyre illetőszerűnek tőle vesendi,*) teljes nyugodtsággal sárjuk soraink azon hitben, hogy ha a mü az itélet kiadag kezével vezetett bonczkés alá rendeztetvén elitélhetett is, használhatók illetőleg szerzőnek, a kaszináltunk a [illegible] biston remélve azt, miszerint a [illegible] lyambeli „virág-album" minden tekintet kiélgitőleg kerülend a zsinok szeszélyére, hogy az, — egy virágcsokról tartalmazó virágdéonyhez hasonlitva, — melyben a csokor jobb nevű kertjének által termett csinos illatdus virágokból, tökéletes összhangban s finom illéssel fűzetvén, az édény pedig a legkircsebb porczellán gyártott [illegible] oly elegans leond, mely a kösszegekkel díszvez meglepetésül szolgál s megelégedésével találjuk, szerszőnek szig érdemelt elismerést, bátort is dicsérő birálatot nyujtand.

TEDESCHI.

*) Ezen élitésünk s kiejtésünk hibák [illegible] ul, hivatkozunk a „Somogy" szerkesztőjére [illegible] box szerkesztő az által birálatunkra [illegible]
TEDESCHI.

*) Mi Grünbaum urat semmiféle nyomdai correctirával nem bántuk meg, s igy Grünbaum ur eljárását, melyet az nem tiszteit Gr. Steno nevével takarni, jogsértésnek tekintjük, melyet megbocsulni csak azért nem akarunk, minthogy az emlitett egyén büntetését e sorokban kellőleg elvevé. Szerk.

ÜZLETI HIRNÖK.

NAGY-KANISZSA, april 20. Külföldről történő szamos kereslet következtében a terménynek ára napról napra emelkedik állandó fogtal alj; de nálunk — a kiérdett magdirik szellet — nagyobb tulelemmel nem rendelhető. A tulajdonosok eszkélyt készletükre, dacára, a jobb jövőnek kecsegtető politikai viszonyoknak, 1—2 kr. javitással kelvesen sajlák, mivel attól tartanak, hogy tartókodásukat, ugy mint fölvidéken hasonlóan drágán fizethetik. Aránylag a kukoricza meg legolcsóbb, de ha a gabna-kereslet meg sokáig tartanak, biztos hiszik, hogy a kukoricza is, jobb jövőnek néz elé.

Jelenleg árak alsó-mértéket mérőként a helybeli piaczon: — Búza 82—86 font 7 8 frt 30 kr-6 frt 50 kr. Rozs uj 70—72 fontos 4 frt 50. Kukoricza 84—85 fns 3.40. Árpa serfőzéshez való, 70—73 fontos 3 ft 80 kr. — Zab 40—47 fontos 1 frt 80 kr.

Fokhagyma első-rendű 2 frt 75 kr. — Paszuly fehér 5 ft —, barka 4 frt 25 kr. Gubó első rendű 8 frt 25 kr. mázsája. Sallyapálinka 20 foku 22—26 frt hordóval együtt. Törkölypálinka 20 fok 17—20 frt hordóval együtt. Mák 13—13½ frt. Borkő 26 frt. Nyersbőrök: (lanyha üzlet) ökör- és tehén- 44 frt. és buzabőrök 46 frt. mázsánkénti.

Borok. fehér és vörös (schiller) 1862- és 1865-ki — vidékünkbeli — termés 8 frt—12 frt. — Villányi és szegszárdi fekete 1866. 15— — ft. Uj heni bor vörös (schiller) és fehér 7 frt—9 frt — kr. Balatonmelléki borok 1863- és 1865-iki fehér 12— — frt. akónként.

Vizsa 114 frt — kr. Rác 44—45 frt. Közönséges gyapju ára 100—120 frt. Fehér rongy ára 7 frt 25—7 frt 75 kr, fekete 4 frt.

N.-kanizsai piaczi árak april 20.

Borsó itczője 7 kr. Lencse itczője 10-15 kr. Bab itczője 12 kr. Eldes itc. 8 kr. Burgonya mérője 71 kr—1 ft 10 kr. Marhahus fontja 16 kr. Juhhus fontja 10 kr. Sertéshus fontja 24 kr. Szalonna mázsája 40 frt — kr. Zsir fontja 44 kr. Lángliszt mázsája 14 frt — kr. Zsemlyeliszt mázsája 10 frt 50 kr. Kenyérliszt fontja 10 kr. Kukoricaliszt fontja 5.50 kr. Árpadara fontja 10 kr. Köleskása fontja 7 kr. Riszkása fontja 18 kr. Faolaj fontja 70 kr. Repceolaj fontja 30 kr. Lenmagolaj fontja 40 kr. Uj bor itczője 12 kr. — Ó bor itczője 18 kr. Pesti sör itczője 14 kr. Kaniszai sör itczője 10 kr. Gabona-pálinka itczője 40 kr. Törkély-pálinka itczője 40 kr. Sallya-pálinka itczője 40 kr. Nyers faggyú mázsája 33 frt. — kr. Öntöttfaggyú-gyertya fontja 34 kr. Márott fontja 35 kr. Szappan fontja 24 kr. Só fontja 10 kr. Keményfa öle 7 frt — kr. Puhafa öle 6 frt — kr. Nyersfa öle 5 frt— kr. Faszén mérője 35 kr. Eldas mázsája 1 frt — kr. Szalma m. 80 kr. Kender fontja 24 kr. Len fontja 60 kr.

Bécsi pénzárfolyam april 20.

5% metalliques 57,—; 5% nemz. kölcsön 68.10; 1860-ki álladalmi kölcsön 80 40; bankrészvények 7.05; hitelintézeti részvények 165.60; London 132.20; ezüst ágio 130—; arany darabja 6 frt 23 kr.

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**

HIRDETÉSEK.

Legolcsóbb vászon a földön.

Nagy ár-leszállitás

MODERN LAJOS első és legnagyobb gyári vászon-raktárában, Béca, Tuchlauben 11. sz. a.

Urak, hölgyek és gyermekek számára, hallatlan olcsó árért.

A vásznak finom- és jóságáért kezesség vállaltatik, a leszállitott árak biztosyára mindenknek figyelmét magára vonják, és a legkisebb megrendelések a legnagyobbat fogják elidézni. Megrendelések, a várakozásnak tökéletesen megfelelőleg, teljesittetnek. Igen, melyek a testhez szoros dőlnek, visszavétetnek.

A vászonnemek árjegyzéke.

Szabott árak, még ismételadók- és kereskedőknek is.

Kész uri-ingek, legjobb kézi-munka.

Fehér-fonalu vászon-ingek, 2 frt 50 kr helyett 1 frt 80 kr.
Finomabb rámrasos mellel 4 frt 50 kr h. 2 frt 30 kr.
Finom irlandi vagy rumburgi ingek 6 frt h. 2 frt 80 kr.
Finém hollandi-vászon-ingek 8 frt 50 kr h. 3 frt.
Finom rumburgi kézelfont ingek 7 frt 50 kr h. 3 frt 50 kr.
Legfinomabb rumburgi ingek, legszebb kézi-munka 1 frt h. 4.50.
Legfin. belgiai batist-vászonból 12 frt h. 5 frt 50 kr.

Fehér és mintás shirting-ingek.

Uri-ingek, fehér shirtingből 3 frt h. 1 frt 80 kr.
Legfinomabb francia shirtingből 4 frt 25 kr h. 2 frt 80 kr.
Legujabb divatu mintás ingek 4 frt 50 kr h. 2 frt 80 kr.
Finom mintás shirting-ingek 4 frt 50 kr h. 2 frt 50 kr.
Finom francia mintás batist-ingek 6 frt 50 kr h. 3 frt 50 kr.
Legujabb fehér shirtingből ingek, legfinomabb 6 frt 50 kr h 3.20.

Vásznak, czehkanétek, asztaltérítők.

Legfinomabb finém, vagy rumburgi, 50 rőf, 50 frt h. 24 frt.
Finom vászon-hálószárnyi, 50 rőf, 60 frt h. 45 frt.
Jó vászon-czehkanétek, filtucsuja 1 frt, 1.50, 1.80, 2 frt.
Legfin. vászon batist-czehkanétek, filtucsuja 2 frt, 2.50.
Finom uri nyakkendő, filtucsuja 1.50, 1.80, 2 frt

Kész női-ingek, legszebb kézi-munka és kézi-kötés.

Vászon-nőiingek 3 frt helyett 1 frt 50 kr.
Finom szeicsi ingek, rámcsos mellel 5 frt h. 2 frt 80 kr.
Finom vászonból, hurkolva 5 frt h. 2 frt 80 kr.
Divat-ingek, legfin. vászonból és kötésszel 6 frt 50 kr h. 3.80.
Uj divatu szivben kötött 6 frt 50 kr h 3.50.
Eugenia, uj divatu, kötött 7 frt h. 3.50.
Mária-Antónia fűző-ingek 6 frt 50 kr h. 4.50.
Victoria-ingek, kötve és finom valenciennesszel 16 frt h. 7 frt.
Női-alsónadrágok, legfin. shirtingből 4 frt h. 2 frt.
Női-nadrágok, kötve, vászonból, 6 frt h. 2.80
Női éjjelienykék, angol shirtingből 5 frt 50 kr h. 2.80.
Mellenykék legfin. batist-perkálból, angol 6 frt 50 kr. h. 3.50.
Díszes, gazdagon kötött mellenykék 12 frt h. 5.50.
Francia mellenykék, legfin. batistből 15 frt h. 5.50.
Fogfinomabb mellenykék, valódi valenciennesszel 20 frt h. 10 frt.
Női hálóingek, hosszu ujakkal 3 frt 50 kr. 4.50, 5, 6.50.
Női fodrás-ingek, finom batist-perkálból 5 frt, 5.50, 6.50.

Vászon-férfi-gatyák.

1 frt 50 kr, 1 frt 80 kr, legfin. rumb, vászonból 2—2 frt 20 kr.

Megrendelések utánvét mellett teljesittetnek. Megrendeléseknél a nyák bősége kéretik. (3—12)

CZIM: An das Central-Depot der ersten Leinwäsche-Niederlage des **Louis Modern**, Wien, Stadt, Tuchlauben N. 11.

Pesti biztositó-intézet.

Ezen 1864-ik évben 3 millio osztr. ért, frt. alaptőkével alakitott, s magat gyors és pontos kárrendezései által kitüntetett általános magyar biztositó-intézet — alább fölsorolt biztositási ágazataira főkép fölhini. Ezen társulat biztosit a többi közt:

a) **tűzkárok ellen,**

1. épületekre s bennük találtató készletekre, gépekre, szelvényekre és czukoszkra nézve;
2. árukészletekre és butorokra nézve, mikre a helyiség minéműségének megfelelő olcsóbb dij számittatik, mint magára az épületre;
3. takarmány és szalmás-eleségre — akár szabad ég alatt álljon az asztagokban, kazalokban boglyákban, akár pedig födél alatt.

NB; Szabadban levő szalmás eleségnél, különösen nagyobb földbirtokosoknál, ha az asztagok kedvezőleg felrakattak, a lehető legnagyobb kedvezmények nyujtanak, és a kicséplendet szemes gabonára is kiterjesztjük a biztositást, feltéve, hogy a magtári helyiség idejében följlentetett. A szabadban maradt szalmára nézve egész a kötvény lejártáig érvényes a biztositás.

4. mindennemü állatokra:

b) Gyárak és mindennemü iparületek gőzkazánjainak szétrobbanása folytán támadható károk ellen.

c) mindennemü **földtermékek** érhető jégkár ellen, a megállapitott kár teljes megtérítésével.

Hogy a jégkár elleni biztositás igénybavétele a t. termelőkre nézve minél inkább megkönnyittessék: váltovsi eszközlendő dijfizetés mellett is kötetik biztositás.

d) Az ember életére, és pedig mindennemü tőke-, kiházasitási és évjáradéki biztositásokat illetőleg.

Az alárt főügynökség (biztositási irodája Soproniban hátuló kapu 204 sz. 2 emelet) bátorkodik esennel biztositást kereső t. cz. közönséget biztositási feladására tisztelettel felkérni. Biztositási dijaiunk a lehető legolcsóbbak, melyek iránt az alulirt főügynökségnél valamint minden nagyobb helyen lévő ügynökeinél is készséggel adatik fölvilágitás.

Sopron, 1867. évben.

A PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET.
SOPRONI FŐÜGYNÖKSÉGE
MÜLLER P.

A magyar ministerium ARCZKÉP-CSOPORTOZATA
kapható WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Kitűnő tekintettel vendégelő tulajdonosok, gyógytanczosok és növeldékre, ajánlja
BURIAN. Fr.
mindennemü ágyak
gyári raktárát
Bécs, Stadt, Gyrongasse Nro 4.
GAZDAGON FELSZERELT
ágyaknak és vaskanyvak
raktárunkban mindenkor kapnak.

Arany- és ezüst, férfi- és hölgy-órákszereket
a legujabb és legszebbek párisi minta szerint szállitok
hihetetlen olcsó árért.
HOSSZU URI- és NŐI ÓRALÁNCZ, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva vagy 8mas aranynyal átfutva 7, 9, 11, 12, 15 frt.
RÖVID URI- és NŐI ÓRALÁNCZ, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva, vagy 8mas aranynyal átfutva 4, 5, 6, 8, 10, 12 frt.
MELLTŰ vagy FÜLBEVALÓ, sima medaillon, kő vagy gyöngy nélkül, ezüstből vagy 8mas aranynyal átfutva, 7, 9, 12, 16, 20 ft.
ÉRZEM, 13pr. ezüst vagy 8mas aranynyal átfutott, sima és szomszédosott 90. kr, 1, 1.50, 2, 3 frt.
SZIVECSKÉK, 13pr. ezüst vagy 8mas arany, felnyitni való, sima v. szomszédosott 1.50, 2, 3, 4, 5 frt.
ELŐING-GOMBOK, 13pr. ezüst; aranyozva vagy 8mas aranynyal átfutva, sima, szomszédosott és kővel 70 kr, 1, 1.50, 2, 3 frt.
KÉSFODOR GOMBOK, 13pr. ezüst, aranyozva vagy 8mas aranynyal átfutva, sima és szomszédosott, kővel 1.50, 2, 3, 4, 6 frt.
Gyűrűk 13pr. ezüst, 8mas aranynyal átfutva, sima és szomszédosott, kővekkel 1, 1.50, 2, 3, 4, 5 frt.
PECSÉTGYŰRŰK 13pr. ezüst, aranynyal átfutva, 2, 2.50, 3, 4, 5 frt.
KARPERECZEK, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva, vagy 8mas aranynyal átfutva 2.50, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15 frt.
FELKÖLTŐ ÓRÁVAL, melyek hézakban elkerülhetetlenül szükséges 1 frt.
JÓTÁLVA, minden nemü 2 évi jótállás mellett.

Co. kir. kizárólag szab.
FOGSZIVARKÁK
legujabb és legjobbnak ismert szer
fogfájás ellen.
Kaphatók N.-Kanizsán: Belus József gyógyszertárában és Wajdits József könyvkereskedésében.
egyedüli feltalálója **TÖRÖK JÓZSEF**, gyógyszerész Pesten, Király utczá 7-ik sz. a.
Ara egy katulyának 1 ft, kisebb 50 kr.

BIZONYITVÁNY.

Alólirtak, miután jó tapasztalatból bizonyitjuk, hogy pesti gyógyszerész t. Török József az ellen feltalált fogszivarkákat, sarkad-keresztúri lakos, Kőrösi Károly Mezőhegyes az ajánlatára, úgy tudtuk használtuk, hogy hosszasabb idő óta kizárólag fogfájásainkban szenvedő más embertársainknak is.

Kelt Sarkad-Keresztúron, 1866. junius 13.

VARGA JÁNOS.
TÓT MIHÁLY,
sarkad-keresztúrai lakosok.

Tisztelt Török József ur!

Több év óta szenvedtem fogfájásban, minden ismeretes szer megpróbálva, végre kihasználtuk kellő folyamodni; de a kihasználtak a